

ภาคผนวก ก.

การสัมมนาแบบมีส่วนร่วม

	หน้า
1. การสัมมนาแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 1 ณ โรงแรมเชียงใหม่ภูคำ จ.เชียงใหม่	ก-1
2. การสัมมนาแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 2 ณ โรงแรมร้อยเก้า จ.สุราษฎร์ธานี	ก-9
3. การสัมมนาแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 3 ณ โรงแรมカリบู ไฮแลนด์ จ.จันทบุรี	ก-14
4. การสัมมนาแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 4 ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช	ก-21

การสัมมนาแบบมีส่วนร่วม

ครั้งที่ 1

วันที่ 6 มิถุนายน 2550
 สถานที่ โรงเรียนเชียงใหม่ภูคำ จังหวัดเชียงใหม่
 ผู้เข้าร่วมสัมมนา เกษตรกร..45..คน นักวิชาการเกษตร 9 คน สื่อมวลชน 1 คน รวม 55 คน
 ตัวรายชื่อในภาคผนวก ง.

ผลการสัมมนา

1. สภาพปัจจุบันในการทำไม้ผล

สรุปสภาพปัจจุบันจากการแนะนำตัวของเกษตรกรรายบุคคลก่อนเข้าสู่การสัมมนา พบร่วม

1.1 สภาพอากาศแปรปรวน มีปัญหาเรื่องผลผลิต โดยในปีนี้ลำไยออกดอกออกผล แต่ในระยะดอกบาน อาการร้อนจัด ทำให้ติดผลไม่ได้และในระยะติดผล อาการร้อนลับฟันตอกหนักทำให้ผลแตก

1.2 ปัญหาการตลาด ราคากลางผลิตไม่แน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปีนี้ รัฐประการนโยบายว่าจะไม่แทรกแซงราคาแต่จะปล่อยให้เป็นไปตามกลไกตลาด และจากปัญหาความไม่มั่นใจว่า ปีนี้ตลาดรับซื้อลำไยไปรอบแห้งจะรองรับลำไยได้มากเท่าเดิมหรือไม่ เพราะยังมีต้องคำนึงถึงปีก่อนๆ ค้างอยู่ด้วย รวมทั้งจากข้อมูลราคาลำไยนอกฤดูที่ไม่ได้เท่าที่ควร (ราคา ลำไยนอกฤดูเกรด AA ณ ปัจจุบัน มีราคาเพียง 17 บาท/กก.) เกษตรกรจึงเกรงว่าราคาลำไยที่ขายได้อาจตกลงมากโดยเกรด AA อาจตกลงถึง 8 บาท/กก. สำหรับเกรด A และ B อาจขายได้เพียง 8 และ 2 บาท/กก. ตามลำดับ ในขณะที่ต้นทุนสูงกว่า 10 บาท/กก.

1.3 ปัญหาราคาลินจี มีชาวสวนบางรายโค่นลินจี ขายไม่แพ้กัน และเกษตรกรมีรายได้จากหลายทางบางรายเดิมเคยทำลำไยเป็นอาชีพหลัก แต่ปัจจุบันราคาลำไยไม่ดี รายได้จากสวนลำไยจึงเป็นรายได้รองหรืออาชีพรอง บางรายทำกิจกรรมการเกษตรหลายชนิด (แต่ยังทำมากก็ยังเป็นหนี้ ยกส.มาก) เช่น ปลูกมันฝรั่งโดยมี contract farming กับบริษัทผู้ผลิต เลย์ และยังมีการปลูกพืชอื่น เช่น ห้อม กระเทียม

1.4 เกษตรกรจำนวนหนึ่งทำสวนลำไยควบคู่กับทำงาน (สวนใหญ่ปลูกข้าวเหนียวไว้เพื่อบริโภคเอง)

1.5 ปัญหาการผลิตไม้ผล

(1) ผลิตเสียหาย : ลำไยเด็ก สำรับ เนื่องจากอากาศแปรปรวนฝนตกชุก เกษตรกรไม่ทราบว่าจะแก้ปัญหาอย่างไร ในขณะที่เกษตรกรก็ยังอธิบายเพิ่มได้ว่า สวนที่มีการให้น้ำสม่ำเสมอ ไม่ค่อยมีปัญหา และไม่ควรกำจัดวัชพืชด้วยยาฆ่าหญ้าให้เตียน เพื่อให้วัชพืชช่วยดูดในโตรเจนที่ละลายมากับฝน

(2) ต้นทุนการผลิตแพงขึ้น ทั้งค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าปุ๋ย สารเคมีเกษตร เกษตรกรจนแต่ร้านค้าเกษตรราย เกษตรกรยิ่งทำยิ่งจน ยิ่งดีนวน ยิ่งเป็นหนี้ เกษตรกรลงทุน แต่ไม่ได้รับประโยชน์จากการลงทุน เพราะปัญหาราคาลำไย พ่อค้าคนกลางราย (เกษตรกรเป็นเจ้าของสินค้า แต่ไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าของตนเองได้ ในขณะที่ผู้ซื้อ คือ พ่อค้าคนกลาง(ลัง) เป็นผู้กำหนดราคารับซื้อจากเกษตรกรและเป็นผู้มีอำนาจทางการตลาดสูงมาก

(3) ภาครัฐไม่มีความจริงในการแก้ไขปัญหาให้เกษตรกร มีการประชุมเกษตรกรบ่อยแต่ไม่สามารถช่วยเกษตรกรได้ - ภาคเกษตรแก้ไขปัญหายาก รัฐบาลไปมุ่งเน้นด้านอุตสาหกรรม

(4) เจ้าหน้าที่เกษตรรับผลพยาภัยอย่างเต็มที่เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ที่ฝันมาทำได้ในเรื่อง พัฒนาการผลิต จนเกษตรกรสามารถผลิตลำไยได้มากขึ้น ทำให้มีปริมาณลำไยมากขึ้น และกล้ายมาเป็นปัญหาการตลาด ในปัจจุบัน

2. ผลกระทบและการเตรียมความพร้อมเพื่อรับ FTA แบ่งเป็นหัวข้อ ดังนี้

2.1 ด้านการตลาด

2.1.1 ผลกระทบ

ราคาตกต่ำ ตลาดไม่แน่นอน ราคากองทุ่นที่พ่อค้าคนกลางกำหนด

2.1.2 การเตรียมความพร้อม

1) ลำไย

ช่วยส่งเสริมด้านผลผลิตให้มีคุณภาพ งดใช้สารเคมีเพื่อให้ลำไยมีคุณภาพ ปลอดสารพิษและปลอดภัย เป็น ลำไยอ่อนแห้ง อบเนื้อสีทอง ลำไยกระป่อง อย่างให้ภาครัฐเข้ามาช่วย ขอให้รัฐบาลประกันราคา ดังนี้

1. ลำไยสด	30 บาท/กก.
2. ลำไยร่วง เกรด AA	15 บาท/กก.
3. ลำไยร่วง เกรด A	10 บาท/กก.
4. ลำไยร่วง เกรด B	8 บาท/กก.
5. ลำไยร่วง เกรด C	5 บาท/กก.
6. ลำไยอบแห้ง เกรด AA	75 บาท/กก.

7. ลำไยอบแห้ง เกรด A	60 บาท/กก.
8. ลำไยอบแห้ง เกรด B	50 บาท/กก.
9. ลำไยอบแห้ง เกรด C	35 บาท/กก.

2) ส้ม

ต้องการให้รัฐมีมาตรฐานและหาตลาดทั้งในและต่างประเทศให้เกษตรกร
ต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือด้านงบประมาณมาพยุงราคา โดยไม่ผ่าน

พ่อค้าคนกลาง ตั้งตลาดกลางระดับอำเภอ

ให้รัฐเตรียมการในการซื้อขายเหลือโดยมีแผนการรองรับที่ชัดเจนไว้ล่วงหน้า
โดยเฉพาะเรื่องตลาดบริภูมิ

2.1.3 การเตรียมความพร้อมในภาพรวม

1. รัฐควรกำหนดนโยบายในการซื้อขายเหลือเกษตรกรอย่างจริงจังและเป็น
รวม ทั้งชุมชน ครอบครัว นามธรรม ไม่มุ่งเน้นการสร้างภาพ
2. จัดหาตลาดทั้งภายในและนอกประเทศ
3. จัดทำวิธีการปรับเปลี่ยนผลผลิตการเกษตรทุกชนิด

2.2 ด้านการผลิต/เทคโนโลยีการผลิต

การเตรียมความพร้อม

1) ลำไย

- 1) ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพดี ผลิตออกฤทธิ์
- 2) ลดต้นทุนการผลิต โดยปัจจัยต้องผลิตเอง งดใช้สารเคมี บำรุงดินด้วย

สารชีวภาพ

- 3) เน้นเรื่องการปลดสารพิษ
- 4) แปลงสภาพผลผลิต เช่น ลำไยอบแห้ง อบเนื้อสีทอง
- 5) วางแผนการผลิต/การตลาด ให้สามารถออกผลผลิตตรงตามความ

ต้องการของตลาด

2) ส้ม

- ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพดี ผลิตสัมนออกฤทธิ์ ผลิตด้วยสารชีวภาพ

มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพ

- เร่งรัดหน้าเพิ่มเพื่อการเกษตร เพื่อลดต้นทุนอย่างเพียงพอ
- ทำปุ๋ยหมัก – օกร์โนน้ำหมักชีวภาพใช้เอง ลดต้นทุนการผลิต 80 %

- ของบประมาณเครื่องทำปุ๋ยหมัก – น้ำหมัก โดยการสนับสนุนมาทางกลุ่ม เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

2.3 ด้านการเงิน/การลงทุน

2.3.1 ผลกระทบ

1) ลำไย

- การผลิตลำไยต้นต้นทุนในการผลิต ค่าปุ๋ย ค่ายา ซูงมาก รายได้ต่ำกว่ารายรับ

● ราคาตกต่ำ ค่าแรงสูง

● เป็นหนี้ รถส. เพิ่มขึ้น เนื่องจากขาดทุน

2) ส้ม

● ต้นทุนการผลิตสูงจึงเป็นหนี้ รถส. เพิ่มขึ้น

● ราคายังไม่คุ้มกับต้นทุน

2.3.2 การเตรียมความพร้อม

1) ลำไย

- ขอให้รัฐช่วยเหลือทางด้านการตลาด หาภาระพยุงราคาให้เหมาะสมกับต้นทุน หั้งค่าปุ๋ย ค่ายา

● รัฐมีงบสนับสนุนไม่เพียงพอ และไม่จริงใจให้เกษตรกร

● ตั้งกลุ่มเกษตรกร โดยมีเงินสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน

● ลดต้นทุนการผลิต

● จัดทำบัญชีการผลิต (บัญชีฟาร์ม)

2) ส้ม

- ลดต้นทุนในการผลิต ต้องหันมาใช้การผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพื่อรับในด้านตลาดเสรี หรือ FTA เพื่อเกษตรกรอยู่ได้และเป็นทางรอดของเกษตรกร

- ต้องใช้ความรู้พื้นฐาน เช่น การลดต้นทุนการผลิต ปุ๋ยชีวภาพ น้ำหมักชีวภาพ ลดต้นทุนได้ 80% ของการผลิต

● ทำ IPM ก่อนการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

● จัดทำบัญชีฟาร์ม

2.3.2 การเติมความพร้อมในภาพรวม

- 1) หาแนวทาง จัดทำป้าย ยา ที่ผลิตเอง ลดต้นทุนการผลิตให้ได้
- 2) แก้ปัญหาเรื่องแรงงานheavy ค่าแรงสูง
- 3) เร่งจดหน้างานกู้ภัยเกษตรฯ ดอกเบี้ยต่ำ (ปลดหนี้) จากภาครัฐ
- 4) จัดหาทุนรายตัว กำหนดเงื่อนไขการกู้ยืมเงินลงทุนให้น้อยลงและจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีราคาต่ำมาจำหน่ายหรือส่งเสริมภูมิท้องถิ่นอย่างจริงจัง

2.4 เกษตรกร/ลูกจ้าง

2.4.1 ผลกระทบ

- 1) ลำไย
  - ขาดแคลนแรงงาน ค่าแรงคนงานสูง
  - เกษตรกรยังใช้วิธีผลิตแบบเก่า เกษตรกรไม่มีความรู้ดีพอ ด้านการคัดคุณภาพหรือเกรด
  - ภาครัฐยังจัดเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เกษตรกรไม่ทั่วถึง
- 2) ส้ม
  - การอบรมความรู้ใหม่พอ คือ การศึกษาตั้งแต่การเติมดิน กล้า น้ำ และการเงิน
  - แรงงานการพ่นสารเคมีมาก ใช้แรงงานต่างด้าว

2.4.2 การเติมความพร้อม

- 1) ลำไย
  - ส่งเสริมให้มีการผลิตลำไยต้นเดียว เพื่อเจ้าของจะได้จัดการผลผลิตได้เอง บางสวน
  - แปลงรูป เช่น อบแห้ง อบเนื้อสีทอง
  - ลดพื้นที่การผลิต แต่เน้นให้มีคุณภาพ ปลดสารพิษ
  - เกษตรกรควรรวมกลุ่ม เพื่อศึกษาความรู้จากเกษตรกรที่มีความสามารถในการผลิตลำไย ทั้งในและนอกฤดูกาล (ปราษฎ์ชาวบ้าน) และนักวิชาการต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ซึ่งเหลือตัวเองอย่างยั่งยืน
- 2) ส้ม
  - ลดพื้นที่การปลูกให้น้อยลง แต่เน้นคุณภาพ
  - ลดราคาน้ำมันที่ใช้ด้านการเกษตร

2.5 การรวมกลุ่ม/การสร้างเครือข่าย

2.5.1 ผลกระทบ

- 1) การรวมกลุ่มยังไม่เข้มแข็ง ขาดความร่วมมือที่จริงจัง

2.5.2 การเตรียมความพร้อม

- 1) จัดตั้งสหกรณ์ฯ ควบรวมผลผลิต กลุ่มเกษตรกร
- 2) สำรวจปริมาณการผลิต ประเมินผลจากข้อมูลจริง
- 3) ประชุมให้ความรู้เชิงวิชาการเพื่อลดต้นทุนการผลิต
- 4) จัดหาทุนทำการตลาดภายใต้ประเทศ เพื่อเพิ่มศักยภาพการ

แข่งขันด้านราคาผลผลิต

- 5) เร่งการสร้างตลาดกลางครบทั่วไปในการกำหนดราคาผลผลิต
- 6) เน้นให้มีการพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้คุณภาพมาตรฐานตามความ

ต้องการของตลาด

- 7) เร่งส่งเสริมเกษตรกรให้ลดต้นทุนการผลิตโดยการรวมกลุ่มกองทุนปั้น-ยา ชีวภาพ จากธรรมชาติ
- 8) มุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายภายใต้ประเทศให้มีศักยภาพ
- 9) เน้นการรวมกลุ่มให้เข้มแข็งแล้วส่งสินค้าที่มีคุณภาพ ส่งออกต่างประเทศ
- 10) ปรับปรุง สนับสนุนความรู้ ความสามารถในการบริหารกลุ่มผู้ผลิต ให้มีคุณภาพด้านการจัดการ การตลาด และการเชื่อมโยงเครือข่าย

2.6 การสนับสนุนจากการรัฐ

2.6.1 การเตรียมความพร้อม

- 1) ลำไย

- สงเสริมการผลิตให้มีคุณภาพ ปรับปรุงการผลิตเข้าสู่ระบบ GAP

เกษตรอินทรีย์ชีวภาพ

- หาตลาดขั้นสูง
- ลดภาษีปัจจัยการผลิต
- นโยบายของรัฐบาลที่ชัดเจน แน่นอน นำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน เช่น การขยาย การกำหนดโฉนดการปลูก

- ลดต้นทุนการผลิต

- 2) ส้ม

- สงเสริมการผลิตให้มีคุณภาพ

● ปรับปรุงการผลิตให้เข้าสู่ GAP เกษตรอินทรีย์ชีวภาพ เพราะด่างชาติมีความต้องการสูง

- สงเสริมตลาดต่างประเทศอื่นๆ ที่มีความต้องการผลิตที่ปลอดภัย
- มีนโยบายลดภาษีปัจจัยการผลิต
- สงเสริมการจัดตั้งโรงงานแปรรูปส้ม (ส้มผง) ให้แก่กลุ่มเกษตรกรที่มีศักยภาพ

ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน

2.6.2 การเตรียมความพร้อมในภาพรวม

1. ให้รัฐจัดสรรงบประมาณด้านการตลาด การลงทุนภาคเกษตรอย่างขั้ดเจน และเป็นธรรม
2. รัฐควรเร่งเสริมสร้างตลาดภายในอย่างมั่นคงและกำหนดแนวทางการแก้ปัญหา กรณีที่สินค้าล้นตลาด โดยเฉพาะเรื่องราคาผลผลิตที่ตกต่ำ
3. รัฐควรส่งเสริมความรู้ด้านการเกษตรทุกด้านให้เกษตรกร เช่น ด้านการผลิต ด้านงบประมาณ ด้านเทคนิคและด้านการตลาด ฯลฯ
4. รัฐต้องสนับสนุนกองทุนลำไย ส้ม ที่มั่นคง
5. รัฐควรดำเนินนโยบายแบบไปร่วมใส
6. รัฐควรเน้นนโยบายด้านการเกษตรให้มากๆ เพราะประชาชนส่วนมากเป็นเกษตรกร
7. อย่างให้รัฐหันมาส่งเสริมด้านการเกษตรอย่างจริงจังเมื่อกับที่รัฐส่งเสริมภาคอุตสาหกรรม เช่น ด้านการตลาด ผลผลิตดีแต่ราคาตกต่ำ อย่างมีกองทุนสงเคราะห์สวนไม้ผล เมื่ออย่างพรา

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากเกษตรรายหลังจากการทำ flow station

อย่างให้คณะกรรมการวิจัยนำผลงานวิจัยไปใช้ ไปส่งต่อ ให้เกิดผลประโยชน์ต่อกันเกษตรกรถึงที่สุด มีการนำเสนอให้รัฐบาลสมัยต่อๆไป เน้นช่วยเกษตรกรให้มากขึ้น ทั้งการพัฒนาคุณภาพ ส่งเสริมตลาด เพื่อให้ผลผลิตของเกษตรกรมีราคาสูงขึ้น

เกษตรกรมีความพยายามด้านการผลิตอย่างเต็มที่ (เกษตรกรตั้งใจทำดี แต่ไม่ได้รับผลดีจากสิ่งที่ทำ) จึงอยากให้มีงานวิจัยด้านปัจจัยการผลิตเพื่อช่วยลดต้นทุนให้กับเกษตรกร และวิจัยด้านการตลาด เพื่อช่วยให้ราคาผลผลิตสูงขึ้น

ช่วยลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร เนื่องจากประเทศไทยมีแล้วมาตรฐานกามาตรฐาน ควรสร้างโรงงานปู๊ปในเมืองไทยเอง เพื่อช่วยลดต้นทุนค่าปู๊ปเคมี ให้เกษตรกร

วิจัยการทำงานของส่วนราชการว่าทำงานกันอย่างไร จะสนับสนุน/แก้ไขความเดือด-ร้อนให้เกษตรกรได้อย่างไร (ข้าราชการณัคนั่งเทียนเขียนข่าว แต่เมื่อถึงเวลาที่ผลผลิตใกล้จะออกภาครัฐหนาแน่น สมการณ์การเกษตรมีภาระหนี้สินอันเนื่องจากจำไยสูงเป็นหลักล้าน เพราะโครงการของภาครัฐที่ดำเนินการผ่านกลไกสมการณ์)

การสัมมนาแบบมีส่วนร่วม

ครั้งที่ 2

วันที่ 13 มิถุนายน 2550
 สถานที่ ณ โรงเรียนว้อยเกะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 ผู้เข้าร่วมสัมมนา เกษตรกร 51 คน นักวิชาการเกษตร 5 คน รวม 56 คน

ผลการสัมมนา

1. สภาพปัจจุบันในการทำไม้ผล

1.1 ผลไม้มีปัญหาราคาตกต่ำมาหลายปี ทั้งมังคุด เงาะ บางปិចាយไม่ได้เกษตรกรทำคุณภาพได้แต่ราคาไม่ดีขาดทุน เกษตรกรขาดทุนค่าปุ๋ย ค่าสารเคมี ค่าแรงงาน อย่างให้รู้สึกช่วยเหลือลดลง ซึ่งเรื่องราคา เกษตรกรมีรายได้จากการไม้ผล ปีละครั้ง ราคากลางต่ำ การลงทุนสูง เกษตรกรอยู่ไม่ได้ และเด็กรุ่นใหม่ไม่สนใจหันมาทำเกษตรกรรม

1.2 ต้นทุนการผลิตสูง

มังคุด ต้นทุนไม่รวมค่าแรงเฉลี่ย 4.50 บาท/กก. ต้นทุนเฉลี่ยรวม 11.50 บาท/กก.

ปี 2548 ราคาเดย์ตกลง 4 บาท/กก.

เงาะ ต้นทุนเฉลี่ย 8 บาท/กก. ไม่รวมค่าแรง

1.3 การผลิตทุเรียนมีปัญหาทุเรียนแตกใบอ่อน เพราะสภาพอากาศเปลี่ยนแปลง ฝนชุก

1.4 เกษตรกรบางรายปลูกทั้งยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล เกษตรกรปลูกไม่มีผลคละกันทั้ง มังคุด เงาะ ลองกอง อย่างให้ราชการส่งออกต่างประเทศให้มากขึ้น

1.5 นครศรีธรรมราช ปัญหามังคุดในฤดูกาล ต้องหาทางออก เพื่อนำไปแปรรูป แต่ยังมีโอกาสสำหรับมังคุดนอกฤดูกาล

1.6 ปัญหาพ่อค้าคนกลาง การผิดสัญญาของผู้รับซื้อมังคุด ที่มาประมูลซื้อผลผลิตจากกลุ่มเกษตรกรพบปัญหาพ่อค้าเหมาสวน แต่ไม่มารับซื้อตามข้อตกลง ปัญหาคุณภาพ ทุเรียนอ่อนส่งผลกระทบต่อตลาดและราคาน้ำทุเรียน เนื่องจากมีเกษตรกรบางราย และผู้ส่งออกบางรายร่วมมือกันตัดทุเรียนอ่อนขาย ทำให้พ่อค้าอ้างว่าตลาดปลายทางตีกลับ และกดราคาไว้ซื้อ

1.7 ปัญหาการรวมกลุ่ม การบริหารจัดการภายในกลุ่ม ความร่วมมือและการยอมรับกันเองในกลุ่ม ปัญหาการใช้พื้นที่ของที่ทำการกลุ่มเพื่อร่วบรวมผลผลิต ที่ต้องอาศัยวัด พื้นที่ของผู้นำชุมชน เมื่อมีผลประโยชน์ขัดแย้งก็มีปัญหาที่ทำการ

1.8 เจ้าหน้าที่เปลี่ยนแปลงพื้นที่รับผิดชอบ (ย้ายตำบล)

1.9 การประชุมสัมมนาป่ายมาก แต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรได้ เกษตรกรเสียเวลา กับการสัมมนา สิ้นเปลือง โดยเฉพาะในฤดูที่ไม่ผลให้ผลผลิต เรียกประชุมทุกปี แต่ก็แก้ปัญหาให้เกษตรกรไม่ได้

1.10 ได้รับผลกระทบของสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการผลิต แล้งนาน ทำให้ออกดอกดี ผลตก ขนาดเล็ก แต่เจอฝน ทำให้มีปัญหาผลร่วง ปัญหาคุณภาพ เช่น เจ้าผลร่วง มังคุดเนื้อแก้ว ลองกองซือสัน

1.11 ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ และมีการแทรกแซงราคาโดย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เช่น ใน พ.ศ.2550 มังคุดรุ่นแรก เจรจาปัญหาตลาด อบจ. อบต.ชุมพรจังบฯ ไปแทรกแซง (อบต สนับสนุน งบ เพื่อแทรกแซงแห่งละ 200,000 บาท) โดยรับซื้อจากเกษตรกร 10 บาท แล้วนำไปขายต่อ 8 บาทในราคากำрутุน

1.12 ผลผลิตไม่สมบูรณ์ คุณภาพไม่ดี

1.13 ทางราชการให้คำแนะนำแต่ผลผลิตยังมีปัญหาแบบเดิมๆ ยังไม่สามารถทำคุณภาพส่งออกได้ มังคุดมีปัญหาเป็นยางในหล เนื้อแก้ว พ่อค้าไม่รู้สึก ล่วงการนำไปแปรรูปยังทำไม่ได้ เพราะยังไม่มีโครงการมาช่วย

1.14 ชาวสวนดูแลอย่างดี แต่ยังมีปัญหาคุณภาพ และขายได้ราคาไม่ดี

1.15 ชาวสวนตั้งใจปลูก ตั้งใจสู้ แต่ขายไม่ได้ราคา สื่อตัวยภาพดันไม่หนึ่งตัน ออกผล 3 ชนิด ลำต้นสมบูรณ์ ใบสวย แต่ผลตกต่ำลงดิน ภาพแม่น้ำที่แห้ง คือ ไม่มีน้ำ

1.16 เกษตรกรทำการเกษตรมายใหม่ หลายคนเข้าร่วมโครงการทำแปลง GAP ต้นไม้อุดมสมบูรณ์ ผลดก ใช้ปุ๋ยหมัก ดินดีดินสมบูรณ์ ผลคุณภาพดี แต่เจ้าของศรีฯ ยิ่งหั้น้ำตา คือ ดีใจที่ผลผลิตดี แต่ศรีฯ ใจที่ไม่มีราคา

1.17 มังคุด เป็นผลไม้ใช้ได้ทั้งเนื้อและเปลือก การทำมังคุด ยากทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเพาะเมล็ด การปลูก และมังคุดยังนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง เปลือกมังคุดขายได้ เอาไปสับตากแห้งขายได้นำไปใช้มัดย้อมได้ชาวสวนยิ่ม ไม่โศกศรีฯ ไม่เสียใจ

1.18 ทุเรียน เป็นผลไม้ชั้นยอด แต่เสียท่าฟ่อค้าง Ludwigia ที่เข้ามาขอตัดทุเรียนอ่อน โดยมีเกษตรกรบางราย เห็นแก่ประโยชน์เฉพาะหน้า เพราะน้ำหนักดี เมื่อฟ่อค้างมาอ้างว่าถูกตีกลับ ทำให้ราคากดต่ำทีหลัง แต่ในปัจจุบัน ราคาน้ำทุเรียนดีขึ้น

1.19 เจ้า ปัญหาน่าเสียจ่าย มีปัญหาในการส่งออก เกษตรกรมีความรู้ ด้านการผลิต สามารถติดแต่งเงาะตันใหญ่ ทำสาขาวได้

2. ผลกระทบและการเตรียมความพร้อมเพื่อรับ FTA แบ่งเป็นหัวข้อ ดังนี้

2.1 ด้านการตลาด

2.1.1 ผลกระทบจาก FTA

1) มาตรการกีดกันของคู่สัญญา

- คุณภาพ
- ภาษี
- ระยะเวลาตรวจสอบ

2) การกำหนดราคา

3) สินค้าของเรามีความสามารถกำหนดราคาเองได้ ภาครัฐควรเข้ามาประกัน
ราคากลางให้กับเกษตรกร เพื่อความมั่นใจในการลงทุน เช่น มังคุด ราคา 15 บาท/กก. เงาะ ราคา
12 บาท/กก.

2.1.2 แนวทางที่เกษตรกรควรทำ

- 1 รวมตัวกันจัดงานแสดงสินค้าที่มีคุณภาพ
- 2 ประสานร่วมกับภาครัฐ
- 3 เจ้าหน้าที่ต้องทำงานเข้มแข็ง
- 4 เกษตรกรต้องซื้อสัตย์ต่อตนเอง
- 5 ผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ

2.2 ด้านการผลิต/เทคโนโลยีการผลิต

2.2.1 ผลกระทบจาก FTA

- 1) การใช้สารเคมี
- 2) การขนส่ง
- 3) หน่วยงานของรัฐ จัดการเรื่องการตลาดไม่ทันเวลา
- 4) รัฐแก้ปัญหาไม่ตรงเป้าหมาย
- 5) ต้นทุนสูง ผลผลิตต่ำ
- 6) ผลผลิตไม่เป็นไปตามความต้องการของประเทศคู่ค้า

2.2.2 แนวทางที่เกษตรกรควรทำ

- 1) ปรับปรุงคุณภาพผลผลิต
- 2) เก็บเกี่ยวในเวลาเช้า
- 3) รวบรวมผลผลิตในโรงเรือน
- 4) ใช้สารเคมีตามที่กำหนด

- 5) ลดต้นทุนในการผลิต
- 6) จัดตั้งกลุ่มรวมรวมผลผลิต ไม่ให้พ่อค้าคนกลางกดราคา
- 7) เกษตรกรซื้อตรง ไม่คดโกง
- 8) มีการจัดการบริหารสวน
- 9) ต้องปลดสารตกค้างในผลผลิต

2.3 ด้านการเงิน/การลงทุน

2.3.1 ผลกระทบจาก FTA

- 1) ต้นทุนสูงจากการนำเข้า
- 2) มีการจำกัดการใช้สารเคมี
- 3) ค่าขนส่งทำให้ผลไม้เสียคุณภาพ
- 4) สินค้าเน่าเสีย
- 5) อยากให้ช่วยในด้านการตลาด
- 6) สินค้าส่งออกน้อยกว่าเดิม

2.3.2 แนวทางที่เกษตรกรควรทำ

- 1) ลดต้นทุนการผลิต
- 2) เกษตรกรควรปรับปรุงการผลิตให้มีคุณภาพที่ดี
- 3) ขาดเงินทุนในการผลิต
- 4) ขาดการสนับสนุนและประกันราคาย่างต่อเนื่องจากรัฐ
- 5) รวมกลุ่มกันขายผลผลิต
- 6) ขยายตลาดภายนอกประเทศ

2.4 ด้านเกษตรกร/ลูกจ้าง

2.4.1 ผลกระทบจาก FTA

- 1) ประเทศไทยไปทำ FTA กับประเทศที่เทคโนโลยีสูงกว่า ทำให้เราเสียเปรียบ สินค้าบางชนิด เราอาจจะไม่มีความพร้อมที่จะทำ
- 2) เกษตรกร แรงงาน ขาดความรู้ ขาดเทคโนโลยีใหม่ๆ

2.4.2 แนวทางที่เกษตรกรควรทำ

- 1) ปรับปรุงคุณภาพไม้ผล ให้ได้มาตรฐาน ภาครัฐควรเข้ามาร่วมเหลือมากกว่านี้ และอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการลดต้นทุนการผลิต
- 2) เกษตรกรรายเล็ก ควรรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือในการทำงาน เพื่อลดแรงงาน กลับมาลงแขกเหมือนเมื่อก่อน หรือทำเป็นสวนของกลุ่ม

- 3) ให้บริษัทเข้ามาบริหารจัดการแทน
- 4) เกษตรกรควรรู้จักการบริหารสวน และใช้แรงงานให้ถูกต้องอย่างมี

ประสิทธิภาพ

- 5) เกษตรกรอย่างให้ฝ่ายรัฐบาลประกันราคาให้แน่นอน

2.5 การรวมกลุ่ม/การสร้างเครือข่าย

2.5.1 ผลกระทบจาก FTA

- 1) ผลผลิตสินค้าเกษตรตกต่ำ
- 2) ต้องการให้ภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือ
- 3) รัฐทำงานนโยบายนี้ขึ้นมา โดยไม่มีการหาข้อมูลจากเกษตรกรที่แท้จริง ที่จริงแล้วประเทศยังไม่พร้อมที่จะทำ FTA เพราะประเทศที่เจริญแล้วเอามาเบรี่ยบ
- 4) มีการใช้สารเคมีมากเกินความจำเป็น

2.5.2 แนวทางที่เกษตรกรควรทำ

- 1) ควรมีการติดต่อเชื่อมโยง และเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีการประสานงานระหว่างเกษตรกรกับเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ เพื่อนำความรู้พัฒนาสวนไม้มงคล
- 2) จัดตั้งเป็นโรงเรียนเกษตร
- 3) จัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อการเกษตรก้าวหน้าทุกตำบล และควรมีข้อมูลผลผลิตของกลุ่มเครือข่าย

2.6 แนวทางที่ภาครัฐควรดำเนินการเพื่อรับรองรับ FTA

- 1) รัฐวางแผนผลผลิตสูงเกินไป ควรกำหนดให้เหมาะสมกับความเป็นจริง
- 2) ควรมีการประกันราคាលูกค้า
- 3) รัฐควรจัดการเรื่องลิขสิทธิ์ ภูมิปัญญา ของเกษตรกร เช่น น้ำมังคุด ประเทศไทยเชื้อสายเดียวกันได้จดลิขสิทธิ์แล้ว พันธุ์พืช พืชสมุนไพร ยาพื้นบ้าน เช่น บุกรกรอ เป็นต้น
- 4) ควรให้เกษตรกรเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำข้อตกลง
- 5) รัฐควรหาข้อมูลจากเกษตรกรจริงๆ เสียงก่อน จึงไปทำ FTA ที่ทำทุกวันนี้เกษตรกรเสียเปรียบมากๆ ศึกษาให้ดีแล้วจึงทำ และในการทำก็ควรให้เกษตรกรรับทราบด้วย

การสัมมนาแบบมีส่วนร่วม

ครั้งที่ 3

วันที่ 18 กรกฎาคม 2550
 สถานที่ ณ โรงแรมคานทรีบลูไฮแลนด์ จังหวัดจันทบุรี
 ผู้เข้าร่วมสัมมนา เกษตรกร 40 คน นักวิชาการเกษตร 7 คน รวม 47 คน

ผลการสัมมนา

1. สภาพปัจจุบันในการทำไม้ผล

1.1 การทำสวนไม้ผล ปรับจากเทคโนโลยีเต็มรูปแบบเป็นพื้นพากธรรมชาติ สร้างสมดุล แต่เกษตรกรบางส่วนก็ทิ้งสวนไปเลยแต่มีปัญหาคือไม่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง เกษตรกรปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรธรรมชาติมากขึ้น ซึ่งมีทั้งที่ใช้การแนวคิดของการปรับระบบเกษตรเพื่อลดการใช้สารเคมีลดต้นทุน แต่บางรายก็ตอกอยู่ในภาวะจำยอม แต่สวนที่ปรับเป็นเกษตรธรรมชาติแม้ต้นทุนลดลง คุณภาพและปริมาณไม่ได้เหมือนเดิม แต่เพราะระบบตลาดไม่ได้แยกคุณภาพและไม่ได้ให้ราคาตามคุณภาพ จึงจำเป็นต้องปรับมาเป็นเช่นนี้ ชาวสวนเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงการผลิต โดยหันมาทำเกษตรอินทรีย์

1.2 ภาครัฐแนะนำส่งเสริม GAP แต่มองไม่ลึก วางแผนไปไม่สุดทางว่าจะส่งเสริมอย่างไร นอกจากจะทำ GAP แล้วต้องวางแผนการตลาดด้วย

1.3 เกษตรกรต้องพึ่งตนเอง ขาดคนช่วยเหลืออย่างจริงจังและขาดความรัก ความสามัคคีกันในกลุ่ม

1.4 ต้นทุนสูง น้ำมันแพง ปุ๋ย สารเคมี แพงเพิ่มขึ้นทุกปี ราคาผลผลิตตกต่ำ ฝนฟ้าอากาศไม่อำนวย ถุงเงินใหญ่เป็นเงินลงทุนทำสวนก้อนใหญ่ ที่ต้นทุนการผลิตแพงขึ้นทั้งปัจจัยการผลิต (ปุ๋ย สารเคมี น้ำมัน) แรงงานและต้นทุนอื่น

1.5 นโยบายภาครัฐ เพื่อฝันเห็นแต่ค่าว่างไม่ได้ มีพร็อพเพอร์ตี้ ขาดความรักความสามัคคี หาคำตอบที่ชัดเจนจากภาครัฐไม่ได้ มองไม่ลึกและจุนกันไปไม่สุดทาง ขาดการบูรณาการงานร่วมกัน เช่น ข้อมูลไม้ผลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรกับสำนักงานเกษตรจังหวัดไม่ตรงกัน เจ้าหน้าที่รัฐเข้ามาส่งเสริมในเรื่องต่างๆ แต่เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาได้ ทำของมีคุณภาพได้ แต่ขายไม่ได้ราคา ขาดทุน นักวิชาการ นั่งตีเคียงกันไม่รู้ปัญหาที่แท้จริง

1.6 เกษตรกรมีมือแต่ต่างคนต่างทำงาน ขาดความรักความสามัคคี ขาดการรวมกลุ่มที่ดี รวมกันได้ช้า ขาดนโยบายรัฐスマส์เซอร์วิส ขาดความร่วมกันเฉพาะกิจ หลังจากนั้นก็สายไปแต่เกษตรกรยังทำสวนไม่ผลอยู่ เพราะเป็นอาชีพที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ เกษตรกรสามารถทำ

คุณภาพได้ ร่วมมือกันระดมความคิด ตั้งใจลงทุน ตั้งใจทำส่วน เพื่อผลิตสินค้าคุณภาพ แต่ราคาไม่ได้ ดีสมกับสิ่งที่ได้ตั้งใจทำ

- 1.7 เจ้าน้ำที่และเกษตรกรทำงานร่วมกัน
- 1.8 เกษตรกรปลูกผลไม้หลากหลาย แต่คนก็ต่างคนต่างความคิด ความร่วมมือจากเกษตรกรแต่ละรายแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน
- 1.9 มีปัญหาฟ่อค้ากดราคา
- 1.10 ทางออกของเกษตรกร บางรายเลือกโคนตัน เปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น ยางพารา บางรายขายที่ดิน ขายสวน
- 1.11 สภาพธรรมชาติ ภูมิอากาศแปรปรวน ทำให้เกษตรกรต้องลงทุนมากขึ้น เช่น เงาะ ปัจจุบันต้องพ่นสารเคมีในพืช เช่น พลาโนพิกซ์เพื่อช่วยติดผล มีโรคแมลงมากขึ้นต้องใช้สารเคมีมากขึ้น ซึ่งสาเหตุหลักที่ธรรมชาติเปลี่ยนไป คือ มลุษย์สร้างค่านิยม โรงงาน รถยนต์ และทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ความเสียหายจากภัยธรรมชาติรุนแรงมากขึ้น น้ำท่วม ไม้ผลตายและนำพาให้เกษตรกรตายที่เห็นภาพเกษตรกรเหลืออยู่คนเดียวเป็นเกษตรกรคนสุดท้าย แต่ที่ยังยืนหยัดทำสวนอยู่ได้ เพราะไม่มีทางไป คนอื่นๆ ให้ไปกับน้ำท่วมหลากหลายแล้ว ภัยธรรมชาติมีผลต่อการผลิตภาคเกษตรมาก สภาพอากาศแปรปรวน หน้าฝนน้ำไม่พอ ฤดูฝนมีพายุต้นไม้ผลโคงล้ม ทุเรียนเหลือแต่กิ่ง ผลผลิตไม่ได้สม่ำเสมอ ต้นไม้เป็นตัวแทนพืชที่ชาวสวนปลูก ผลผลิตเสียหาย เหลือแต่ต้น ไม่มีใบ มีแต่โรคแมลงรุนเร้า เหลือแต่ต้น ต้องโคงทิ้ง เมฆเป็นสภาพดินฟ้าอากาศซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่ควบคุมไม่ได้

1.12 ต้นทุเรียนมีแต่กิ่งก้านแต่ไม่มีใบ ไม่มีผลผลิตให้ขายขาดความสมบูรณ์ นอกจากนั้นแล้วปัญหาต้นพืชที่สำคัญหลายชนิด เช่น ไฟฟ้อฟชอร่า เกษตรกรยังจัดการได้ แต่ปัจจุบันจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป มีปัญหาต้นพืชตัวใหม่ที่ระบาดทำลายรุนแรง คือ ด้วงคัววนตัน จะะลำตันทุเรียน ทางออกของเกษตรกรคือ โคงตัน ขายไม้

1.13 สถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ในช่วงปี 2535 สถานการณ์ไม่ผลของจันทบุรีดี เกษตรกรมีกำไรมาก แต่เริ่มจากปี 2543 เป็นต้นมาสถานการณ์เริ่มเปลี่ยนไป เพราะเกิดปัญหาราคาตกต่ำ ต้นทุนสูง มีคู่แข่งทางการค้ามากขึ้น เกิดการเก็บกำไรจากฟ่อค้าคุณภาพ และธรรมชาติที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ชาวสวนขาดทุนเพิ่มขึ้นๆ การเป็นชาวสวนเริ่มเป็นอาชีพที่ไม่มั่นคง และเกษตรกรเป็นหนี้สินมากขึ้น

1.14 ราคาน้ำที่เปลี่ยนไป จากเดิมปี 2549 ขายมังคุดได้ 80-90 บาท/kg. แต่ปี 2550 ขายมังคุดได้ 30-35 บาท/kg. น้ำที่มีคุณภาพดี น้ำที่ใส ทำให้เกษตรกรขาดทุนมาก

1.15 ราคากลไนต์กต้า แต่ต้นทุนการผลิต ปุ่ย สารเคมี ราคาแพงขึ้นเรื่อย ๆ ภาครัฐ ควรเข้ามาบูรณาจัดการในเรื่องตลาด ราคาสินค้า อย่าหลอกชาวบ้าน เช่น บอกว่าผลผลิตจะสันติภาพรัฐจะมาซื้อเข้าห้องเย็น พอดีเวลาจริงๆ หากไปทำไม่ได้ตามที่พูดไว้

1.16 พอดีเวลาเก็บผลผลิต เกษตรกรกำหนดราคาไม่ได้พ่อค้ามาเอาเปรียบ กดราคาจนเหลือถูกเงินเล็ก หมายถึง รายได้น้อย เงินน้อย เพราะขายผลไม่ได้ราคา

1.17 มองภาพจากภายนอก คิดว่าเกษตรกรภาคตะวันออกรายแต่ละที่จริงในปัจจุบัน เป็นหนี้มากขึ้น สรุปปัญหาสำคัญคือ ธรรมชาติเปลี่ยน เป้าหมายผลผลิตที่กำหนดไว้ไม่เป็นตามที่คาดหวัง ผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าเป้าหมาย ราคาน้ำยาได้ต่ำกว่าต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

1.18 ลงทุนสูง แต่ราคากลไนต์กต้าได้กลับมาไม่คุ้มทุน ต้นทุนเรียนหน้าแล้ง นำไม่พอ ผลออกไม่ดีเหลือแต่ก็ เกษตรกรทำคุณภาพได้แต่เกษตรกรตั้งราคาเองไม่ได้ ปุ่ย สารเคมี หัวใจ เนื่องจากขั้นราคามากขึ้น

1.19 ในปัจจุบันโดยเดียว ภาครัฐช่วยแต่ช่วยอย่างไม่จริงจังที่จะช่วยภาคตะวันออก รัฐมีข้อมูลว่า ผลไม้ 3 จังหวัด ออกพร้อมกันในฤดูเดียวกัน แต่ไม่ว่างแนวทางที่จะช่วยระบายน้ำไม่ออกไปปลายทางจังหวัดต่างๆ (ที่ผ่านมาลำไย ลิ้นจี่ หอม กะเทียม อยู่ภาคเหนือ แต่บังคับขาย ลงมาให้ ระยะของ จันทบุรี ตลาด ซื้อ แต่ไม่ช่วยส่งผลไม่ภาคตะวันออกไปให้คนจังหวัดอื่นๆช่วยซื้อกิน)

1.20 ดาวเทียมการติดต่อสื่อสารที่สะดวกรวดเร็ว พ่อค้าได้เปรียบในการกำหนดราคา โทรศัพท์ต่อ กันร่วมมือกันลดราคาได้สะดวกมาก เปรียบเหมือนพ่อค้าอยู่หน้าเมือง เกษตรกรคือหมาน้อย

สรุป

ปัญหาภัยธรรมชาติ ปัจจัยการผลิตขั้นราคากลไนต์กต้า ผลผลิตออกมาก ราคากต้า ภาครัฐไม่จริงจังในการช่วยเหลือ เกษตรกรทำคุณภาพได้ แต่เกษตรกรตั้งราคาเองไม่ได้

ในส่วนของเกษตรกรที่ให้ความร่วมมือดีก็ยังพออยู่ได้ แต่ถ้าไม่ให้ร่วมมือกันกับหน่วยงานภาครัฐ หรือทำไม่ได้ผลผลิตที่ดีก็เปลี่ยนอาชีพ ที่สำคัญต้องร่วมมือแก้ไขปัญหา เกษตรกรควรให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ต้องแก้ไขปัญหาของเกษตรกรให้ตรงตามที่เป็นจริง

2. การเตรียมความพร้อมเพื่อรับ FTA

แนวทางที่ เกษตรกร ควรทำในการแก้ปัญหาการทำไม้ผล แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการตลาด

2.1.1 พัฒนาปรับปรุงภัยที่ใช้บรรจุภัณฑ์ไม่มีคุณภาพ

2.1.2 ใช้เทคโนโลยีสมมาน ลดต้นทุน

- 2.1.3 หาแหล่งเงินทุนปลดลดดอกเบี้ย ใช้คืนระยะเวลา
- 2.1.4 เข้าร่วมแหล่งวิชาการ เพื่อพัฒนาการผลิต
- 2.1.5 ประสานเครือข่ายด้านการตลาดทุกวภาค
- 2.1.6 ส่งเสริมการรวมกลุ่ม เพื่อพัฒนาการผลิต การตลาด ให้ได้ผลสำเร็จจริง

ปฏิบัติได้

2.1.7 ขายส่วนขายสินค้าหรือผลผลิตในภาคตลาดปัจจุบัน ไม่ใช่ขายแบบรีบขาย ก่อน

2.1.8 ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นจริง (เพื่อการพัฒนาในอนาคต)

2.1.9 รวมกลุ่มต่อรองพ่อค้าคนกลาง (ขายเอง ต่อรองราคา กำหนดราคาขั้นต่ำ)

2.1.10 คัดเกรดสินค้าก่อนนำออกจำหน่าย (ผลิตสินค้าที่ดีและมีคุณภาพ)

2.1.11 ติดตามข้อมูลข่าวสารด้านราคา การผลิต การตลาด

2.1.12 ผลิตเอง ขายเอง

2.1.13 หาตลาด (ซื้อขายล่วงหน้า) ก่อนทำคุณภาพ

2.1.14 เปลี่ยนพืชปลูก ลดพืชบางชนิดที่มีปัญหาด้านการตลาด เช่น เงาะ มาปลูกยางพารา ไม้ป่าแทน

2.1.15 สร้างตลาดใหม่ โดยใช้คุณภาพของผลผลิตแล้วกำหนดราคาขาย และมีการคืนของได้ถ้าไม่มีคุณภาพตามที่เสนอขาย

2.1.16 ผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้รับรวมส่องออก ผู้บริโภคทุกระดับและสถานที่ ควรได้รับความยุติธรรมในด้านราคา

2.1.17 เผยแพร่คุณสมบัติของไม้ผลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค

2.1.18 ลดเกรดการคัดคุณภาพภายนอกของผลผลิต

2.1.19 ต้องมีตลาดแบบมีสัญญาตกลงราคาซื้อขายกันไปเลย

2.1.20 ความมีการรวมกลุ่ม ขายสินค้าเอง ประสานกับกลุ่มต่างๆ ทั่วภูมิภาค เช่น อบต. เพื่อรวบรวมสินค้า มีโครงการแลกเปลี่ยนสินค้า เช่น ทุเรียนกับข้าว

2.1.21 ภาครัฐประสานเรื่องการตลาดทั่วภูมิภาค เช่น รณรงค์เปลี่ยนการดีมกาแฟมาเป็นดีมน้ำผลไม้แทน เป็นต้น

2.1.22 ความมีข้อกำหนดมาตรฐาน การคัดเกรดของผลผลิตแต่ละชนิดให้มีความชัดเจน

2.1.23 ผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาด

2.1.24 ควรตัดพ่อค้าคนกลางออกจากวงจร

2.2 ด้านการผลิต/เทคโนโลยีการผลิต

- 2.2.1 ผลิตให้ได้คุณภาพตามที่ตลาดต้องการอย่างต่อเนื่อง
- 2.2.2 ลดต้นทุนในการผลิต ลดการใช้สารเคมีสู่การทำเกษตรอินทรีย์
- 2.2.3 ใช้วิธีการผลิตแบบผสมผสาน
- 2.2.4 การจัดการสวน เริ่มตั้งแต่เตรียมดิน เก็บเกี่ยว គรำทำอย่างมีขั้นตอนและถูกต้อง
- 2.2.5 ปลูกพืชแบบผสมผสานเพื่อลดภาระการเสี่ยง ในเรื่องราคา
- 2.2.6 ปลูกพืชเศรษฐกิจทดแทนไม้ผล เช่น ยางพารา ไม้ป่า
- 2.2.7 แบ่งเขตพื้นที่การปลูกพืชให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่
- 2.2.8 กระจายการผลิตให้สม่ำเสมอ ต่อเนื่อง
- 2.2.9 ศึกษาหาความรู้ด้านเทคโนโลยีการทำเกษตรเพิ่มเติม
- 2.2.10 จดบันทึกข้อมูล เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนการผลิตในอนาคต
- 2.2.11 บริหารต้นทุนการผลิตอย่างเหมาะสม
- 2.2.12 ลดพื้นที่การปลูก
- 2.2.13 ผลิตในสิ่งที่ตลาดต้องการในระยะ หรือมีตลาดรองรับແນ່ນอน
- 2.2.14 รวมกลุ่มกันซื้อปั๊จจัยการผลิตและขายผลผลิต
- 2.2.15 หาเทคโนโลยีในการผลิตไม่ให้ออกผลผลิตพร้อมกัน
- 2.2.16 พยายามหาเทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆ มาลดต้นทุนการผลิต
- 2.2.17 เกษตรกรควรมีการเรียนรู้ตลอดเวลา

2.3 ด้านการเงิน/การลงทุน

- 2.3.1 ลงทุนด้วยเงินทุนของตนเองก่อน
- 2.3.2 ต้าไม่พอ ถ่ายทอดจากภาคธุรกิจแบบไม่มีเด็กเป็น
- 2.3.3 ให้ดูกำลังผลิตของตนเองโดยไม่ต้องพึ่งพาใคร
- 2.3.4 รวมกลุ่มกันผลิตพืช เพื่อลดต้นทุน
- 2.3.5 เกษตรกรควรมีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ในแปลง
- 2.3.6 รู้จักใช้ต้นทุนการผลิตในแต่ละช่วงการผลิตอย่างเหมาะสม
- 2.3.7 อย่าใช้เงินทุนผิดประเภท
- 2.3.8 จัดตั้งกองทุนระดับกลุ่ม หมู่บ้าน ตำบล รวมถึงมีการบริหารจัดการที่ดี

2.3.9 บริหารจัดการพื้นที่ทำการเกษตรให้เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง และเงินทุน

2.3.10 ไม่ลงทุนในกิจกรรมด้านการเกษตรที่มีความเสี่ยงสูง

2.3.11 จะต้องมีการคืนเงินที่กู้ยืมมาหลังจากขายผลผลิตได้ ไม่ปล่อยให้ค้างชำระ เพราะจะมีหนี้สินเพิ่มมากขึ้น

2.4 เกษตรกร/ลูกจ้าง

2.4.1 เกษตรกรต้องหาความรู้ เรื่องการคัดเกรด แยกเกรดสินค้า

2.4.2 ควรศึกษาข้อมูล เรื่องการตลาด เกรดและราคาสินค้า

2.4.3 เกษตรกรควรมีความรู้ เรื่องการบริหารจัดการสวน

2.4.4 พัฒนาแรงงานในครอบครัวให้มีความรู้ โดยมีการอบรมความรู้ในเรื่องการคัดแยกผลผลิต

2.4.5 ลดภาระงาน โดยลดการผลิตลงบ้าง เพื่อให้พอเพียงกับแรงงานในครอบครัว

ครอบครัว

2.4.6 ไม่จ้างลูกจ้างประจำ แต่จ้างเป็นรายวัน เช่นกิจกรรมไป

2.4.7 ประหยัด มัธยัสถ์ อดทนเริ่มจากตัวเรา ครอบครัว

2.4.8 บริหารจัดการในเรื่องตัวเอง ครอบครัว สวนของเรา

2.4.9 พัฒนาตนเอง เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ

2.4.10 ใช้แรงงานที่มีฝีมือ พัฒนาแรงงานให้มีคุณภาพ

2.4.11 พยายามลดต้นทุนการผลิต ใช้สารชีวภาพแทนปุ๋ยเคมี

2.4.12 คนทำสวน หากไม่ทำเองจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร ไม่ควรจ้างทำทั้งหมดเราต้องมีความรู้ด้วย

2.4.13 พึงพาตนเองไม่ควรพึ่งคนอื่นมาก

2.5 การรวมกลุ่ม/การสร้างเครือข่าย

2.5.1 ควรรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิต เพื่อให้มีปริมาณผลผลิตที่มีคุณภาพ เพื่อต่อรองในด้านการค้า ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

2.5.2 สมาคมกิจกรรม ควรมีการรวมกลุ่มโดยมีผลประโยชน์ร่วมกัน มีเป้าหมายเดียวกัน

2.5.3 แต่ละกลุ่มจะต้องมีความเข้มแข็ง จริงใจ และร่วมมือกันด้วยดี

2.5.4 ควรสร้างจิตสำนึก ในการรวมกลุ่ม โดย มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลาและจริงใจต่อกัน เผยแพร่ข่าวสารความรู้ต่อกันตลอดเวลา

- 2.5.5 การรวมกลุ่มของเกษตรกรที่เข้มแข็ง คือ อนาคตของเกษตรกรไทย
- 2.5.6 รวมกลุ่มเพื่อต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง
- 2.5.7 การรวมกลุ่ม ควรเริ่มจากกลุ่มเล็กเสียก่อน จากบุคคลที่มีทัศนคติเดียวกัน จริงใจต่อ กันและค่อยๆ เพิ่ม เป็นกลุ่มใหญ่ให้มั่นคง เข้มแข็ง
- 2.5.8 ควรมีการรวมกลุ่ม สร้างเครือข่ายข้ามเขตพื้นที่ (เรียนรู้ซึ่งกันและกัน) เช่น จังหวัดต่างๆ ระดับประเทศ
- 2.5.9 เชื่อมโยงเครือข่าย องค์กรเกษตรกรในระดับต่างๆ และเชื่อมโยงในระบบ เงินทุนสนับสนุนและการตลาด

3. แนวทางที่ ภาคธุรกิจ ควรดำเนินการเพื่อรับรองรับ FTA

- 3.1 กำหนดเขตเศรษฐกิจการปลูกพืชและพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่
- 3.2 ภาครัฐควรมีการประกันราคาขั้นต่ำให้กับเกษตร
- 3.3 ควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน GAP
- 3.4 ควรมีมาตรการในการกีดกันสินค้าจากประเทศคู่ค้าให้มีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน
- 3.5 เมื่อมีนโยบายแล้ว ควรทำอุปกรณ์ให้เป็นมาตรฐานให้มากกว่านี้
- 3.6 ควรมีผู้รับผิดชอบในพื้นที่ให้ชัดเจนเพื่อแก้ไขอย่างมีระบบ ให้เป็นวาระแห่งชาติเลย
- 3.7 ไม่ว่าจะเปลี่ยนรัฐบาลก็ยังต้องสถานต่อ อนนโยบายที่ทำไว้
- 3.8 ภาครัฐไม่เคยมีระดับผู้บริหารหรือผู้สั่งจ่ายเงิน มาร่วมแก้ปัญหาด้านการตลาด ร่วมกับเกษตรกร ภาครัฐควรสนับสนุนให้จริงจังทั้งทุนและการตลาด
- 3.9 การผลิต บุคลากรด้านการเกษตร ควรสร้างหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของ งาน เน้นผู้เรียนให้ไปทำการเกษตรอย่างแท้จริง
- 3.10 ให้นักศึกษาทุกคน ทำการตลาดในต่างประเทศ (เผยแพร่ผลไม้ไทย)
- 3.11 คุณหนุนเงินให้ยืม โดยปลดดอกเบี้ยด้านการผลิต ระยะยาว
- 3.12 สงเสริมการแปลงที่ดินให้มีเป้าหมาย
- 3.13 อบต. ควรมีหน้าที่ขายผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ของตนเอง
- 3.14 ควรมีสถานศึกษาเกี่ยวกับเมืองแรงงานด้านการเกษตรโดยเฉพาะ
- 3.15 สงเสริมให้ผลิต แต่ควรจะหาตลาดให้เกษตรกรด้วย
- 3.16 ควรมีการกีดกันสินค้าเกษตร กับต่างประเทศบ้าง
- 3.17 ให้ความสำคัญกับภาคเกษตรที่ชัดเจนอย่างต่อเนื่อง
- 3.18 ควรมีการทำงานแบบบูรณาการ

การสัมมนาแบบมีส่วนร่วม

ครั้งที่ 4

วันที่ 11 กันยายน 2550

สถานที่ ณ ห้องสัมมนา 5209 อาคารสัมมนา 1 ชั้น 2

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผู้เข้าร่วมสัมมนา เกษตรกร 53 คน นักวิชาการเกษตร 5 คน รวม 58 คน

ผลการสัมมนา

1. สภาพปัจจุบันในการทำไม้ผลของท่าน

กลุ่มนี้นำเสนอโดยซึ่งให้เห็นว่า สภาพการทำไม้ผลของกลุ่มนี้ในปัจจุบัน ประสบสภาพภาวะที่เรียกว่าโลกร้อน มีฝนตกน้อย เนื่องจากมีงานอุตสาหกรรมที่ก่อผลกระทบทางอากาศ ส่งผลให้อากาศร้อนขึ้น นอกจากนี้ยังประสบปัญหาโรค แมลงศัตรูเข้าทำลายไม้ผล เนื่องจากศัตรูดังกล่าวมีความสามารถที่จะปรับตัวได้เร็วในสภาพโลก แมลงศัตรูเข้าทำลายไม้ผล เนื่องจากศัตรูดังกล่าวมีแหล่งอาหารที่จะปรับตัวได้เร็วในสภาพโลก และประสบปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำ เนื่องจากแหล่งน้ำถูกถอนเพื่อใช้ที่ทำประโยชน์อย่างอื่น จากสภาพดังกล่าวทั้งหมดส่งผลให้ผลผลิตไม้ผลเหลือมากเนื่องจากไม่ได้ขนาดและไม่ได้คุณภาพ

เกษตรกรในกลุ่มนี้ ปลูกไม้ผลหลายชนิดที่สำคัญ เช่น มะละกอ มะม่วง และฟรุ๊ง ซึ่งประสบปัญหาที่สำคัญคือศัตรูพืช ไม่ว่าจะเกิดจากโรค หรือแมลงศัตรู กลุ่มนี้ลงความเห็นว่า แมลงวันทองคือแมลงศัตรูที่สำคัญที่สุดในการผลิตไม้ผล เทคโนโลยีในการผลิตรวมถึงตลาดที่รองรับผลผลิต มีปัญหาพอสมควร สิ่งที่พบว่าเป็นจริงคือ ถ้าขายในราคากลางๆได้ดี ประเด็นสุดท้ายที่เกษตรกรกลุ่มนี้ก่อตั้งคือ ไม่ส่งเสริมการใช้สารเคมีแต่ส่งเสริมให้ใช้สารชีวภาพแทน

สภาพการผลิตมะม่วงของเกษตรกรกลุ่มนี้ ได้นำถึงปัญหาที่เกิดจากแมลงวันทอง เช่นกัน และจากการสังเกต พบว่า มีปริมาณแมลงวันทองเพิ่มมากขึ้นทุกปี และเข้าทำลายกับผลไม้แทบทุกชนิด ป้องกันได้โดยการพ่นสารเคมี ซึ่งจะต้องระวังในเรื่องของผลผลิตไม่ปลอดสาร ทำให้เกิดปัญหาในการส่งออกเกษตรกรในกลุ่มนี้แนะนำว่า จำเป็นต้องใช้ระบบ GAP ซึ่งเกษตรกรจะได้ใบวัสดุในผลผลิตที่ผลิตได้

กลุ่มนี้ซึ่งให้เห็นว่า ทำการผลิตไม้ผลหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็น มะละกอ มะนาว มะม่วง และชุมพู่ และพบว่าไม่ว่าจะปลูกไม้ผลชนิดใด ก็ประสบปัญหาการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรู มะละกอและมะม่วงเกิดปัญหาจากเพลี้ย มะนาวเกิดปัญหาคงเกอร์ และชุมพู่เกิดปัญหาร科 เป็นสำหรับน้ำที่ใช้ในการปลูก เกษตรกรในกลุ่มนี้คิดว่า ไม่มีปัญหา แต่ปัญหาเกี่ยวกับดินที่เหมาะสมกับ

การปลูกอาจมีปัญหาน้ำ แม่นอนมีเมื่อผลผลิตออกมาก ตลาดย่อมมีปัญหา มีข้อเสนอแนะที่อยากรู้หากครัวเรือนและเกษตรกรให้มากกว่านี้

สภาพการทำไม้ผลของเกษตรกรในกลุ่มนี้ เน้นในปัญหาโภคภัณฑ์ ที่ส่งผลให้คุณภาพไม่ดีขึ้น ซึ่งผลกระทบต่อการที่ไม่ผลิตผลน้อยหรือไม่ติด นอกจากรากนี้ยังเกิดฝนตกที่มากเกิน ทำให้ดอกเน่าเสีย และก่อให้เกิดภัยแล้ง ที่ส่งผลให้ผลมะม่วงมีขนาดเล็ก และร่วนหล่น สำหรับแมลงวันทอง เกษตรกรในกลุ่มนี้ไม่คิดว่าเป็นปัญหาเนื่องจากสามารถแก้ไขได้โดยการใช้กระดาษห่อผล ในเรื่องตลาดและการส่งออกไม่ใช่ปัญหาสำคัญ เพียงแต่ว่าผลผลิตออกมากทำให้ราคาตก

เจ้าหน้าที่การเกษตรในกลุ่มนี้ มีความคิดเห็นว่า สภาพการทำไม้ผลของเกษตรกรในปัจจุบัน จำเป็นต้อง

1. มีการดูแลรักษา ที่ต้องอิงเทคโนโลยีหรือวิชาการ
2. ยังมีปัญหานี้เรื่อง
  - ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ที่จำเป็นต้องเพิ่มความอุดมสมบูรณ์โดยการใส่ปุ๋ย และปุ๋ยยังมีราคาแพง

- โรคและแมลงศัตรูที่เข้าทำลายผลผลิต ไม่ว่าจะเป็นแมลงวันทอง เพลี้ย หรือเคคงโคร์

- สารเคมีตอกด่าง ที่แม่จะแก้ด้วยการใช้สารชีวภาพ แต่ก็ใช้ได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น
  - ผลผลิตไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากปล่อยผลติดตันมากเกินไป ควรมีการปลิดทิ้งบ้าง
3. ควรมีการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อมีอำนาจต่อรอง
  4. เนื่องจากตลาดเป็นตัวกำหนดราคา โดยมากมักจะได้ราคาต่ำเนื่องจากการกดราคาของพ่อค้า และเกษตรกรต้องตกลอยู่ในภาวะจำยอม เนื่องจากมีการเร่งรัดจากปัจจัยอื่น นอกจากรากนี้ยังให้ความเห็นว่าตลาดยังไม่เพียงพอต่อการปลดปล่อยผลผลิต

2. การเตรียมความพร้อมเพื่อรับ FTA (กิจกรรม Flow Station)

แนวทางที่ **เกษตรกร ควรทำในการแก้ปัญหาการทำไม้ผล แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้**

2.1 ด้านการตลาด

- 2.1.1 วางแผนจำนวนผลผลิตไม่ให้ล้นตลาด
- 2.1.2 ศึกษาความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ
- 2.1.3 ปรับปรุงคุณภาพของผลผลิต
- 2.1.4 ให้มีหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับไม้ผล
- 2.1.5 มีการวางแผนซื้อขายล่วงหน้า
- 2.1.6 ลดต้นทุนการผลิต

- 2.1.7 จัดการแปรรูปผลผลิต
- 2.1.8 รวมกลุ่มในการผลิตพืชชนิดเดียวกันและรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี
- 2.1.9 ภาครัฐมีการประกันราคาและควบคุม
- 2.2 ด้านการผลิต/เทคโนโลยีการผลิต
  - 2.2.1 มีการห่อผล ช่วยเพิ่มน้ำหนักต่า
  - 2.2.2 มีการปรับปรุงดิน
  - 2.2.3 ใช้ปุ๋ยตามสภาพดินที่ตรวจวิเคราะห์
  - 2.2.4 ลดต้นทุนการผลิต ลดภาษีนำเข้าปุ๋ย สารเคมี
  - 2.2.5 มีการควบคุมคุณภาพ ปุ๋ย สารเคมี
  - 2.2.6 กำหนดพื้นที่ปลูกตามพื้นที่
  - 2.2.7 ส่งเสริมเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้กับเกษตรกร
  - 2.2.8 รวมกลุ่มรับความรู้ด้านวิชาการ
  - 2.2.9 ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิต
- 2.3 การเงิน/การลงทุน
  - 2.3.1 รวมกลุ่มกันจัดซื้อ ปุ๋ย สารเคมี จะได้ราคาต่ำกว่าท้องตลาด
  - 2.3.2 รถส. ควรให้ภาระลดต้นทุนเบี้ยต่อตัว
  - 2.3.3 ใช้วัสดุดิบที่ผลิตได้ในพื้นที่เพื่อลดต้นทุนการผลิต เช่น ทำปุ๋ยชีวภาพ
  - 2.3.4 ให้รับบาลดอกภาษีนำเข้าสารเคมีเกษตร
  - 2.3.5 ให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกร
  - 2.3.6 ขยายผลผลิตถูก ชื่อแพง (ภาษีแพง)
  - 2.3.7 เกษตรกรควรวางแผนการลงทุนของพืชผลที่จะทำการปลูกของพืชแต่ละชนิด
  - 2.3.8 ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
  - 2.3.9 เกษตรกรไม่สามารถตั้งราคาผลผลิตได้ จึงไม่มีทุนในการทำผลผลิตที่มีคุณภาพตามที่ตลาดต้องการ
- 2.4 เกษตรกร/ลูกจ้าง
  - 2.4.1 ค่าแรงงานสูง (ค่าวาหนุนต่อวันต่ำ)
  - 2.4.2 ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม
  - 2.4.3 นำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต
  - 2.4.4 พึ่งพาตัวเองให้มากที่สุด
  - 2.4.5 ลูกจ้างเรียกร้องสวัสดิการเพิ่มขึ้น

- 2.4.6 รัฐควรให้การศึกษา อบรมความรู้ให้กับเกษตรกร
- 2.4.7 ปลูกจิตสำนึกลักิให้รักษาพืชเกษตรกรรม
- 2.4.8 หาอาชีพเสริมในการเกษตร
- 2.4.9 รู้จักเก็บออม และใช้จ่ายอย่างประหยัด
- 2.5 การรวมกลุ่ม/การสร้างเครือข่าย
  - 2.5.1 รวมกลุ่มภายในจังหวัด อำเภอ ตำบล
  - 2.5.2 การรวมกลุ่มควรแยกเป็นแต่ละชนิดของเมือง
  - 2.5.3 สร้างเครือข่ายในระดับจังหวัด ประเทศไทย
  - 2.5.4 ลดต้นทุนการผลิตจากการรวมกลุ่ม เช่น รวมปัจจัยการผลิตที่หลากหลาย
  - 2.5.5 การรวมกลุ่มเพื่อต่อรองขายผลผลิต สามารถกำหนดราคาได้
  - 2.5.6 ทำให้ผลผลิตออกนอกราคาตลาด
  - 2.5.7 แลกเปลี่ยนเทคโนโลยีการผลิตในกลุ่มเครือข่าย
- 2.6 แนวทางที่ ภาครัฐ ควรดำเนินการเพื่อรับ FTA
  - 2.6.1 ลดภาษี (การส่งออก ปัจจัยการผลิต)
  - 2.6.2 ลดขั้นตอนการส่งออก
  - 2.6.3 ควบคุมการนำเข้า (สารเคมี ผลผลิต)
  - 2.6.4 จัดโซนนิ่ง (กำหนดเขตปลอดภาษี)
  - 2.6.5 สนับสนุนการปรับรูป
  - 2.6.6 ภาครัฐควรตรวจสอบสินค้า ผักผลไม้จากต่างประเทศ เพื่อความเสมอภาค เช่น สารตกค้างจากพืช ผักผลไม้ไม่
  - 2.6.7 เมื่อผลผลิตตกต่ำ รัฐควรช่วยซื้อ

3. ข้อเสนอแนะที่ได้จากประเด็นคำถามในแต่ละสถานี

3.1 การผลิต/เทคโนโลยี

ในเรื่องของการผลิต/เทคโนโลยี เกษตรกรโดยรวม เห็นด้วย ที่จะให้มีการดูแลด้านการตลาด ดูแลเกษตรกรให้มากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อมีผลผลิตล้นตลาด น่าจะมีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง และเห็นควรให้มีการกำหนดเขตพื้นที่ในการผลิต ซึ่งยังมีข้อคิดเห็นที่ขัดแย้งกันพอสมควร ซึ่งมีผู้เสนอว่าจะขึ้นกับความตัดของเกษตรกรมากกว่า อย่างไรก็ได้ การกำหนดเขตพื้นที่การผลิตจะช่วยให้สามารถควบคุมปริมาณผลผลิตได้

3.2 การเงิน

เกษตรกรส่วนใหญ่มีความเห็นว่า โดยทั่วไป เกษตรกรมีเงินทุนน้อย และยังไม่สามารถตั้งราคาผลผลิตเองได้ ข้อเสนอแนะคือเกษตรกรจะต้องรวมกลุ่มการดำเนินงาน เพื่อมีความ

เข้มแข็งในการตั้งราคาต่อรอง แต่ก็มีความคิดเห็นว่า ทำได้ยากเนื่องจากเกษตรกรมักจะรวมกันไม่ติด

3.3 เกษตรกร/แรงงาน

ในปัจจุบันนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า นำจะปลูกจิตสำนึกรักอาชีพเกษตรกร ซึ่งปัญหาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันคือ ทายาทไม่รักที่จะทำการเกษตร เนื่องจากเห็นอย่างเดียวคือตอบแทนไม่คุ้ม มีข้อเสนอแนะที่จะปลูกจิตสำนึกรักดังนี้ เช่น ถ้าเกษตรกรมีรายได้ที่จากการทำเกษตร ก็จะส่งผลให้มีใจรักมากขึ้น ปลูกฝังให้ลูกหลานเรียนรู้จากพ่อแม่ที่เป็นเกษตรกร มีการสื่อสารสอนและส่งเสริมในระดับโรงเรียน และที่สำคัญต้องส่งเสริมอาชีพเกษตรอย่างจริงจัง รวมทั้งมีการประกันราคา

3.4 การรวมกลุ่ม

ในเรื่องนี้ มีคำถามเกิดขึ้นว่า เกษตรกรจะรวมกลุ่มกันได้อย่างไร กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วง ในเขตจังหวัดยะลา ได้เสนอแนวทางการรวมกลุ่มของตนว่า เนื่องจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ คือ สำนักงานส่งเสริมการเกษตร ร่วมก่อตั้งเป็นชุมชนชาวสวนมะม่วงในระดับอำเภอ จำนวน 7 อำเภอ ประธานในแต่ละอำเภอรวมกันเป็นระดับจังหวัด แล้วจะจดทะเบียนเป็นกลุ่มสหกรณ์ฯ นอกจากนี้ยังมีคำถามว่า เมื่อมีกลุ่มขึ้นมาแล้วจะทำอย่างไรให้กลุ่มนี้มีความเข้มแข็ง เกษตรกรผู้มีประสบการณ์ก็สรุปให้เห็นว่า ทุกคนที่อยู่ในกลุ่มจะต้องได้รับประโยชน์อันเป็นผลจากการรวมกลุ่ม และที่สำคัญผู้ที่เข้ามาเป็นกรรมการจะต้องเป็นผู้ที่เสียสละ

3.5 ภาครัฐ

เกษตรกรได้แสดงข้อคิดเห็นเพื่อให้ภาครัฐทราบในเรื่องต่อไปนี้คือ

- 1) นโยบายไม่มีความต่อเนื่อง ไม่ใช่เปลี่ยนรัฐบาลเปลี่ยนนโยบาย
- 2) สิทธิในการออกเสียงของเกษตรกร ซึ่งนำไปจะทำได้ในส่วนเกษตร
- 3) การที่รัฐจะมีนโยบายในการเพิ่มภาษีนำเข้าสารเคมีและปุ๋ย เป็นการเพิ่มต้นทุนในการผลิตต่อเกษตรกร ซึ่งในปัจจุบันนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะดังนี้

- เนื่อง เพราะผลผลิตที่ใช้ปุ๋ยชีวภาพยังไม่สามารถให้ผลผลิตที่ดีได้ เกิดเป็นความเดือดร้อนของเกษตรกรที่ผลิตแล้วขายไม่ได้

- ควรมีการรณรงค์ ให้มีการใช้ปุ๋ยและสารเคมีที่เหมาะสม ไม่มีสารตกค้างตามค่า MRL ที่กำหนด

- ยังไม่เห็นควรให้มีการขึ้นภาษี เพาะเกษตรกรส่วนมากยังจำเป็นต้องใช้สารเคมี

- 4) รัฐควรให้ความสำคัญในการนำเข้าผลไม้จากจีนที่ยังมีการตรวจสอบว่ามีสารเคมีต้องห้ามตกค้างอยู่ ซึ่งหมายถึงรัฐควรมีมาตรการในการป้องกันมิให้ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค

ภาคผนวก ข.

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบมีส่วนร่วม

หน้า

1. รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 1 ข-1
ณ โรงแรมเชียงใหม่ภูคำ จ.เชียงใหม่
2. รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 2 ข-3
ณ โรงแรมร้อยเก้า จ.สุราษฎร์ธานี
3. รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 3 ข-5
ณ โรงแรมカリบู ไฮแลนด์ จ.จันทบุรี
4. รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 4 ข-7
ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 1

โครงการ “การเตรียมความพร้อมของภาคเกษตรเพื่อรับผลกระทบจากข้อตกลงเขตการค้าเสรี”

วันพุธที่ 6 มิถุนายน 2550 ณ โรงแรมเชียงใหม่ภูวดล

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ตำแหน่ง
รายชื่อเจ้าหน้าที่			
1.	นายทองยศ ศุภดิ	สำนักงานเกษตรอำเภอสันป่าตอง	เจ้าพนักงานการเกษตร ๖ ว.
2.	นายบุญส่ง เหมยท่าสุข	สำนักงานเกษตรอำเภอไชยปราการ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ๖ ว.
3.	นายมนตรี ทองงาม	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ๖ ว.
4.	นายจรัญ เอ็มวิชัย	สำนักงานเกษตรอำเภออมทอง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ๖ ว.
5.	นายบริษา วัดถากลุ	สำนักงานเกษตรอำเภอพร้าว	เจ้าพนักงานการเกษตร ๖
6.	นายมนตรี ไชยวงศ์	สำนักงานเกษตรอำเภอแม่อาย	เจ้าพนักงานการเกษตร ๖
7.	นางสาวกังสิตา ชัยยศ	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ๗ ว.
8.	นายประستิก ขำปุ่นสัก	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ๖ ว.
9.	นางพัชรินทร์ บุญเจน	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ๖ ว.
รายชื่อสื่อมวลชน			
1.	คุณจันอิรา จากรุกุวนันน์	หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ	
รายชื่อเกษตรกร			
1.	นางเกศแก้ว อุปติ	56 หมู่ 7 ต.บ้านกลาง อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่	
2.	นางพา มาทา	46/1 หมู่ 7 ต.บ้านกลาง อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่	
3.	นางบัวตา พรมมะ	58 หมู่ 7 ต.บ้านกลาง อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่	
4.	นางอนงค์ หน่อธรรม	12 หมู่ 7 ต.บ้านกลาง อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่	
5.	นายอนงค์ บัวลาแก้ว	79 หมู่ 7 ต.หนองบัว อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่	
6.	นายสมศักดิ์ ปันแก้ว	106 หมู่ 10 ต.หนองบัว อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่	
7.	นายสงวน ศุภะ	131 หมู่ 11 ต.หนองบัว อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่	
8.	นายนรินทร์ พงษ์บุญชู	14/1 หมู่ 5 ต.หนองบัว อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่	
9.	นายอดุลย์ชัย อินตีดีข้าว	47 หมู่ 7 ต.หนองบัว อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่	
10.	นายทองวัน กิติแก้ว	208 หมู่ 3 ต.หนองบัว อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่	
11.	นายสุริยา บุญถ้า	3 หมู่ 1 ต.หนองบัว อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่	
12.	นายบุญเทื่อง ใจยอม	165 หมู่ 5 ต.หนองบัว อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่	
13.	นายบุญเติง ใหม่จันทร์	113 หมู่ 1 ต.ป่าใหญ่ อ.พร้าว จ.เชียงใหม่	
14.	นายประเสริฐ ยิ่งเจริญ	120 หมู่ 5 ต.สันทราย อ.พร้าว จ.เชียงใหม่	
15.	นายแดง ศรีสนิท	20 หมู่ 11 ต.สันตันหม้อ อ.แม่อาย จ.เชียงใหม่	
16.	นายสรพล อนันต์ชัย	6 หมู่ 9 ต.สันตันหม้อ อ.แม่อาย จ.เชียงใหม่	

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ตำแหน่ง
รายชื่อเกนทรกร			
17.	นายบุญธรรม เตี๊ยะ	127 หมู่ 3 ต.สันตันหม้อ อ.แม่สาย จ.เชียงใหม่	
18.	นายพrushย์ ศรีบุญเรือง	143 หมู่ 3 ต.สันตันหม้อ อ.แม่สาย จ.เชียงใหม่	
19.	นายวิชัย แก้วเมืองบาง	190 หมู่ 2 ต.บ้านแปะ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่	
20.	นายหน่อแก้ว แดงคง	111 หมู่ 2 ต.บ้านแปะ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่	
21.	นายศุภชัย ไทยใหม่	143 หมู่ 1 ต.บ้านแปะ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่	
22.	นายจันทร์คำ จุมปากอง	146 หมู่ 13 ต.บ้านแปะ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่	
23.	นายสินสมุทร คำภิດ្ឋ	22/1 หมู่ 1 ต.หนองหานам อ.เมือง จ.ลำพูน	
24.	นายประพันธ์ ปัญญาโภุ	113 หมู่ 1 ต.หนองหานาม อ.เมือง จ.ลำพูน	
25.	นายคมกริช วิจิมา	50/1 หมู่ 3 ต.นครเจดีย์ อ.ป่าชาง จ.ลำพูน	
26.	นายกรุณ แก้วเซ็ง	17/1 หมู่ 2 ต.นครเจดีย์ อ.ป่าชาง จ.ลำพูน	
27.	นายสำราญ คำปัญญา	25 หมู่ 9 ต.นครเจดีย์ อ.ป่าชาง จ.ลำพูน	
28.	นายสุพล จันทร์อ้วน	89 หมู่ 1 ต.นครเจดีย์ อ.ป่าชาง จ.ลำพูน	
29.	นายเจริญ วงศ์มาก	74/1 หมู่ 12 ต.นครเจดีย์ อ.ป่าชาง จ.ลำพูน	
30.	นายปรีชา ทะใจ	69/1 หมู่ 1 ต.นครเจดีย์ อ.ป่าชาง จ.ลำพูน	
31.	นายเดช วงศยา	95 หมู่ 5 ต.นครเจดีย์ อ.ป่าชาง จ.ลำพูน	
32.	นางไพรัลย์ ทาทราย	280 หมู่ 11 ต.นครเจดีย์ อ.ป่าชาง จ.ลำพูน	
33.	นายณรงค์ชัย สุกายอง	122 หมู่ 12 ต.นครเจดีย์ อ.ป่าชาง จ.ลำพูน	
34.	นางดวงใจ คำเวียง	249/1 หมู่ 7 ต.นครเจดีย์ อ.ป่าชาง จ.ลำพูน	
35.	นายปพล เชาว์สิทธิชัย	141 หมู่ 3 ต.หนองหานาม อ.เมือง จ.ลำพูน	
36.	นายบุญเดิค พะชาดิ	73 หมู่ 3 ต.หนองหานาม อ.เมือง จ.ลำพูน	
37.	นายมาโน พงโรทัย	83 หมู่ 3 ต.ประดู่ป่า อ.เมือง จ.ลำพูน	
38.	นางครีจันทร์ คำกิลละวัฒนา	59/1 หมู่ 3 ต.ประดู่ป่า อ.เมือง จ.ลำพูน	
39.	นายเกตุ กิญญ์โภจิต	85/2 หมู่ 3 ต.ประดู่ป่า อ.เมือง จ.ลำพูน	
40.	นายอินทร์ วิโรจน์ภัก	30 หมู่ 3 ต.ประดู่ป่า อ.เมือง จ.ลำพูน	
41.	นายสม พันเปี้ย	2 หมู่ 8 ต.เหมืองง่า อ.เมือง จ.ลำพูน	
42.	นายบุญทา สมศรีดา	153 ต.เหมืองง่า อ.เมือง จ.ลำพูน	
43.	นายศรีวรรรณ สายเรือง	22/1 ต.เหมืองง่า อ.เมือง จ.ลำพูน	
44.	นางดวงตา ชนัญชัย	183 ต.เหมืองง่า อ.เมือง จ.ลำพูน	
45.	นายบุญเดิค ศรีวนทรธรรม	24/1 หมู่ 8 ต.เหมืองง่า อ.เมือง จ.ลำพูน	

**รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบมีส่วนร่วมครั้งที่ 2
โครงการ “การเตรียมความพร้อมของภาคเกษตรเพื่อรับผลกระทบจากข้อตกลงเขตการค้าเสรี”
วันพุธที่ 13 มิถุนายน 2550 ณ โรงแรมร้อยเก้า จังหวัดสุราษฎร์ธานี**

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ตำแหน่ง
รายชื่อเจ้าหน้าที่			
1.	นางใจพิพัฒนา ดำเนินปีรีคานันท์	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร 7 ว.
2.	นายโชคชัย บุญยัง	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร 6 ว.
3.	นางประเทือง สุขบัน	สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
4.	นางปราณี สมบูรณ์	สำนักงานเกษตรอำเภอ นครศรีธรรมราช	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
5.	นางปารามณ์ พรมทอง	สำนักงานเกษตรอำเภอ นครศรีธรรมราช	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
รายชื่อเกษตรกร			
1.	นายทวีศักดิ์ บุนสิติพิช	119/2 หมู่ 2 ต.เวียงสระ อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี	
2.	นายชำนาญ แป้นเจริญ	290 หมู่ 4 ต.บ้านส่อง อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี	
3.	นายวิรช กุลน้อย	81 หมู่ 2 ต.เวียงสระ อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี	
4.	นายมนตรี มีแก้ว	95 หมู่ 2 ต.ชุมทะเล อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี	
5.	นายลงชัย ประศาณ	33 หมู่ 10 ต.บ้านเสด็จ อ.เด่นช่า จ.สุราษฎร์ธานี	
6.	นายสมบัติ เทพฤทธิ์	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 3 ต.บ้านเสด็จ อ.เด่นช่า จ.สุราษฎร์ธานี	
7.	นายกำธร ยิ่งเกตรา	288/4 หมู่ 7 ต.ปากหมาก อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี	
8.	นางจุไรรัตน์ สุทธิรักษ์	362 หมู่ 2 ต.ชุมทะเล อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี	
9.	นายบรรพต รอดไทย	48 หมู่ 3 ต.นาใต้ อ.บ้านนาเดิม จ.สุราษฎร์ธานี	
10.	นายบุญฤทธิ์ วีระสุนทร	18 หมู่ 6 ต.นาใต้ อ.บ้านนาเดิม จ.สุราษฎร์ธานี	
11.	นายปรีชา ช้าด้อ	45/3 หมู่ 5 ต.คลองน้อย อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี	
12.	นายวงศ์จันทร์ แนยคน	46 หมู่ 5 ต.คลองน้อย อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี	
13.	นายไพบูลย์ ผ่องเกิด	43 หมู่ 4 ต.บ้านนาเดิม ต.บ้านนาเดิม จ.สุราษฎร์ธานี	
14.	นายพงษ์ศักดิ์ ตุ้นใส	25 หมู่ 1 ต.บ้านนา อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี	
15.	นายสุรพล เลิศสัมชนนท์	61 หมู่ 1 ต.บ้านนา อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี	
16.	นายผล เจริญรักษ์	22/1 หมู่ 4 ต.หนองไทร อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี	
17.	นายสมเน็ก พร้อมประเสริฐ	19 หมู่ 1 ต.ลำพูน อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี	
18.	นายนพพงษ์ ทองแท่ง	83/2 หมู่ 1 ต.ลำพูน อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี	
19.	นายสกอล ยืนยง	37 หมู่ 7 ต.ลำพูน อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี	
20.	นายสมพร ไวยรา	22/1 หมู่ 10 ต.บ้านเสด็จ อ.เด่นช่า จ.สุราษฎร์ธานี	

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบมีส่วนร่วมครั้งที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
21.	นายนรศ เนตรสุวรรณ	9 หมู่ 6 ต.หาดพันໄກ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
22.	นายประจักษ์ มีนานะ	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 6 ต.ถ้ำสิงห์ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
23.	น.ส.สาวาณุ เลขผลการ	6 หมู่ 6 ต.หาดพันໄກ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
24.	นางเพลินพิศ หนูเย็น	4/1 หมู่ 6 ต.หาดพันໄග อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
25.	นางสมควร ทองไตรภพ	1 หมู่ 6 ต.หาดพันໄກ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
26.	นางส้วน คล่องใจชน	5 หมู่ 6 ต.หาดพันໄກ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
27.	นางพันทิพา เกตุโภบุตร	24/1 หมู่ 9 ต.หาดพันໄກ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
28.	น.ส.ปวีณา แก้วใจดี	51 หมู่ 1 ต.หาดพันໄກ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
29.	นายนิคม ศิลปกร	18 หมู่ 1 ต.ถ้ำสิงห์ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
30.	นางเงือน สุขวรรณ	145 หมู่ 1 ต.ถ้ำสิงห์ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
31.	นางสุดใจ พลวชิรินทร์	65/1 หมู่ 6 ต.หาดพันໄກ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
32.	นายสำเริง เลขผลการ	10 หมู่ 6 ต.หาดพันໄກ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
33.	นายเกรียงศักดิ์ บุนฤทธิ์	165 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
34.	นายนพดล คชวงศ์	10 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
35.	นางพวงพิพัย วิชาตี	57/6 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
36.	นายครรชิต นาลศรี	121 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
37.	นางพรทิพย์ อัคราภล	45/1 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
38.	นางจิราพร ศรีนวลชาติ	57/5 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
39.	น.ส.วรณา วรรณสุข	10 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
40.	นายเสรี เศรษฐ์การณ์	20/3 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
41.	นายจรัญ พิพัฒน์ผล	14 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
42.	นางหนูนับ บุนฤทธิ์	165 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
43.	นางสมปอง รักสกุล	24/1 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
44.	นายกมล เพชรภุล	20 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
45.	นายจรุญ รัตนโชคิ	42/3 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
46.	นายเกษตร รัตนศักดิ์	3/1 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
47.	นางประเทือง สมคง	17/1 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
48.	นางปราณี วรรณสุข	45 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
49.	นางวรรณษา ศักดิ์ดวง	158/1 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
50.	น.ส.อารีย์ สังข์นกุล	91 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
51.	นายสุเทพ ขำคำ	3/4 หมู่ 1 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบมีส่วนร่วมครั้งที่ 3
โครงการ “การเตรียมความพร้อมของภาคเกษตรเพื่อรับผลกระทบจากข้อตกลงเขตการค้าเสรี”
วันพุธที่ 18 กรกฎาคม 2550 ณ โรงแรมคิริน ไอล랜ด์ จังหวัดจันทบุรี

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ตำแหน่ง
รายชื่อเจ้าหน้าที่			
1.	นางสาวจารุวรรณ ทองใบ	สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ๖๒
2.	นายสุชาติ จันทร์เหลือง	สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ๗๒
3.	นายบุญยุ่ง ไยเดง	สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ๘๒
4.	นางสาวนุญญา มัศเสน	สำนักงานเกษตรอำเภอ คลองใหญ่	เจ้าหน้าที่ธุรการ
5.	นางสาวอทินยา เจริญผล	สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะช้าง	เจ้าพนักงานธุรการ
6.	นายสาโรจน์ ถันจันทร์	สำนักงานเกษตรอำเภอป่าโอ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
7.	นายวันชัย เจริญใจ	สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ๗๒
รายชื่อเกษตรกร			
1.	นายวารินทร์ ละมุน	51 หมู่ 9 ต. ทุ่งเบนฯ อ.ท่าใหม่	ประธานกลุ่มปรับปรุง
2.	นายเดชา บุญอภัย	7/2 หมู่ 3 ต. อ่างคีรี อ.มะขาม จ.จันทบุรี	
3.	นายเฉลิม เพ็ชรินทร์	8/2 หมู่ 7 ต. ท่าหลวง อ. มะขาม จ. จันทบุรี	
4.	นายปรีชา ปิยภรณ์	19 หมู่ 5 ต. พลับพลา อ. เมือง จ. จันทบุรี	
5.	นายอธิราชชัย นำรุ่งรักษ์	12/2 หมู่ 6 ต. ชนมัน อ. มะขาม จ. จันทบุรี	
6.	นายสุรพงศ์ เล็กวงศ์	24 หมู่ 3 ต. ชนมัน อ. มะขาม จ. จันทบุรี	
7.	นายเรวต์ นิยมวงศ์	18/7 หมู่ 4 ต. ชาガไทย กิ่งอ. เขากີດົມງູງ จ. จันทบุรี	
8.	นางบุญเรือง แข็งปัน	7 หมู่ 3 ต. ตรอกนอง อ. ชลุง จ. จันทบุรี	
9.	นายพิสันธ์ พฤกษาภิจ	8 หมู่ 2 ต. เขานายศรี อ. ท่าใหม่ จ. จันทบุรี	
10.	นายพุทธส พรเจีย	90/5 หมู่ 5 ต. ชาガไทย กิ่งอ. เขากີດົມງູງ จ. จันทบุรี	
11.	นายสุทธิเดช กฤษณะเศรษฐี	5 หมู่ 5 ต. ยัง อ. ชลุง จ. จันทบุรี	
12.	นางรุจิรา กฤษณะเศรษฐี	5 หมู่ 5 ต. ยัง อ. ชลุง จ. จันทบุรี	
13.	บุญมี คงชัย	19 หมู่ 4 ต. มหาปี้ อ. ชลุง จ. จันทบุรี	
14.	นายสิกข์ โตเตี้ยม	4 หมู่ 3 ต. มหาปี้ อ. ชลุง จ. จันทบุรี	
15.	นางสาวจินตนา ศิลาราษน์	37 หมู่ 4 ต. หนองคันทร์ อ. เมือง จ. ตราด	
16.	นางสาวอัจฉรา พิมพ์อุบล	137 ต. วังสะแะ อ. เมือง จ. ตราด	
17.	นายพรวណา บุตตูล	60/2 หมู่ 2 ต. แหลมทอง อ. แหลมทอง จ. ตราด	
18.	นางปรีนรักษ์ คงดี	90 หมู่ 9 ต. วังกระจะ จ. ตราด	
19.	นายธนวัช ศรีกุล	48 หมู่ 4 ต. หัวน้ำขาว อ. เมือง จ. ตราด	

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบมีส่วนร่วมครั้งที่ 3 (ต่อ)

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
20.	นายมังกร จินตรากาล	16/7 หมู่ 4 ต.น้ำเชือ จ.ตราด
21.	นายอวัชชัย ทองตั้งสมุย	63 หมู่ 9 ต.แสนตุ้ง จ.ตราด
22.	นายอนุ ฉลอง	172 หมู่ 7 ต.บ่อพลอย จ.ตราด
23.	นายสมพงษ์ โชคิวรณ	นายกสมาคมชาวสวนผลไม้จังหวัดระยอง
24.	นายศักดา ทรัพย์สุข	50 หมู่ 5 ต.สองศรีสัง อ.แกลง จ.ระยอง
25.	นางมารี มัญชุนากร	8 เทศบาลทางเกวียน อ.แกลง จ.ระยอง
26.	นายพัลลภ บุญรักษา	789 หมู่ 1 ต.ทุ่งคawayกิน อ.แกลง จ.ระยอง
27.	นางสาวสุวรรณี มังคั่ง	55/1 หมู่ 8 ต.ชาติโคน อ.แกลง จ.ระยอง
28.	นายสมชาย บุญก่อเกื้อ	171 หมู่ 3 ต.กร้าว อ.แกลง จ.ระยอง
29.	นายสัมพันธ์ แสวงผล	23/1 หมู่ 7 ต.วังหว้า อ.แกลง จ.ระยอง
30.	นายสุรินทร์ ปฏิสังข์	30 หมู่ 1 ต.เนินแม่น อ.แกลง จ.ระยอง
31.	นายกิมเจ่ง สุวรรณจังรักษ์	137 หมู่ 7 ต.ชาติพง อ.แกลง จ.ระยอง
32.	นายวิชัย วงศ์มาก	90 หมู่ 7 ต.ชาติพง อ.แกลง จ.ระยอง
33.	นายเอื่อง ยอดดี	33/2 หมู่ 4 ต.หนองตะพาน อ.บ้านค่าย จ.ระยอง
34.	นายจลาด จีนนคร	115/2 หมู่ 12 ต.บางบูตร อ.บ้านค่าย จ.ระยอง
35.	นายประจวบ จำเนียรศรี	107/8 หมู่ 5 ต.บางบูตร อ.บ้านค่าย จ.ระยอง
36.	นายอุดร สมบูรณ์	65/1 หมู่ 1 ต.น้ำเป็น กิ่ง อ.เข้าชະเมາ จ.ระยอง
37.	นายเหลียง กิจการเจริญ	115 หมู่ 1 ต.น้ำเป็น กิ่ง อ.เข้าชະเมາ จ.ระยอง
38.	นายคำรง มุ่งต่อ กิจ	118/1 หมู่ 6 ต.น้ำเป็น กิ่ง อ.เข้าชະเมາ จ.ระยอง
39.	นายประหยัด รักษาทรัพย์	198/1 หมู่ 6 ต.น้ำเป็น กิ่ง อ.เข้าชະเมາ จ.ระยอง
40.	นายถนอม ยังยืน	197 หมู่ 6 ต.น้ำเป็น กิ่ง อ.เข้าชະเมາ จ.ระยอง

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 4

โครงการ

“การเตรียมความพร้อมของภาคเกษตรเพื่อรับผลกระทบจากข้อตกลงเขตการค้าเสรี”

วันอังคารที่ 11 กันยายน 2550 ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมารักษ์

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ตำแหน่ง
รายชื่อเจ้าหน้าที่			
1.	นางกรรณิการ์ ประดิษฐ์ศิลปกุล	สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร 7 ว.
2.	นายปรีชา มากภูจินดา	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร 6 ว.
3.	น.ส.อรุรวรรณ รักยินดี	สำนักงานเกษตรอำเภอสามพราน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
4.	นายจุ่งศักดิ์ ธรรมรักษ์	สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร 6 ว.
5.	นายสถาพร โสมทัศน์	สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร 7 ว.
รายชื่อเกษตรกร			
1.	ปิยภรณ์ นกศรี	34/2 หมู่ 5 ต.บางเล่า จ.ฉะเชิงเทรา	
2.	นายสมจิตรา เกษมสุข	34 หมู่ 3 ต.บางเล่า จ.ฉะเชิงเทรา	
3.	นายวิทยา แวนลอน	6 หมู่ 13 ต.ท่ากระดาน อ.สนานชัยเขต จ.ฉะเชิงเทรา	
4.	นายนิคม เกียรติพรวน	170 หมู่ 13 ต.ท่ากระดาน อ.สนานชัยเขต จ.ฉะเชิงเทรา	
5.	นายสมบัติ มงคลธรรมกุล	77/1 ต.สาวะโนก อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา	
6.	นายสมคิด พานิชเจริญ	118/2 หมู่ 3 ต.สาวะโนก อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา	
7.	นายติดใจ สุขประเสริฐ	47 หมู่ 6 ต.สาวะโนก อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา	
8.	นายมานพ แก้ววงศ์ธนกุล	56 หมู่ 3 ต.สาวะโนก อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา	
9.	นายสมบัติ ชัยเทวงกุล	87 หมู่ 2 ต.บางสวน อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา	
10.	นายกิราศิลป์ บุญแสง	63/2 หมู่ 9 ต.หัวสำโรง อ.แปลงยา จ.ฉะเชิงเทรา	
11.	นายกิตติภพ มงคล	95/1 หมู่ 3 ต.คลองเขื่อน อ.คลองเขื่อน จ.ฉะเชิงเทรา	
12.	นายวิชล สุดทราบ	772 หมู่ 7 ต.หุ่งพระยา อ.สนานชัยเขต จ.ฉะเชิงเทรา	
13.	นายสุริยา คนใจบุญ	145 หมู่ 5 ต.ท่ากระดาน อ.สนานชัยเขต จ.ฉะเชิงเทรา	
14.	นายสุภัทร คุณนาดมิ	54 หมู่ 9 ต.หัวสำโรง อ.แปลงยา จ.ฉะเชิงเทรา	
15.	นายประยูร ปัญญาบูรณ์	49 หมู่ 6 ต.คลองเขื่อน อ.คลองเขื่อน จ.ฉะเชิงเทรา	
16.	นายประสิทธิ์ มงคล	118 หมู่ 3 ต.คลองเขื่อน อ.คลองเขื่อน จ.ฉะเชิงเทรา	
17.	นายสุภาพ พานแก้ว	173 หมู่ 3 ต.ท่ากระดาน อ.สนานชัยเขต จ.ฉะเชิงเทรา	
18.	นายวินัย แจ่มเจริญ	48/3 หมู่ 9 ต.หัวสำโรง อ.แปลงยา จ.ฉะเชิงเทรา	
19.	นายประทุม มลินทนนอม	29 หมู่ 3 ต.บางช้าง อ.สามพราน จ.นครปฐม	
20.	นายหวน เหลืองบำรุง	56 หมู่ 3 ต.บางช้าง อ.สามพราน จ.นครปฐม	

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 4 (ต่อ)

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
21.	นายดำรง รอดบำรุง	7 หมู่ 6 ต.บางซาง อ.สามพวน จ.นครปฐม
22.	นายนิวัฒ์ หลงสมบุญ	26 หมู่ 1 ต.คลองใหม่ อ.สามพวน จ.นครปฐม
23.	นายสมชาย สุขฤกษ์	42/1 หมู่ 8 ต.ตลาดจินดา อ.สามพวน จ.นครปฐม
24.	นายสมเกียรติ ผัดคำ	117 หมู่ 7 ต.คลองใหม่ อ.สามพวน จ.นครปฐม
25.	นายอุดม นิมนาล	73/2 หมู่ 3 ต.บางซาง อ.สามพวน จ.นครปฐม
26.	นายแลด ดิษฐาน	66/1 หมู่ 3 ต.บางซาง อ.สามพวน จ.นครปฐม
27.	นายผลดุงศักดิ์ เลี้ยงรักษชา	107 หมู่ 1 ต.คลองใหม่ อ.สามพวน จ.นครปฐม
28.	สาลี พระเพียนทอง	48 หมู่ 2 ต.คลองใหม่ อ.สามพวน จ.นครปฐม
29.	โสภา พระเพียนทอง	75 หมู่ 2 ต.คลองใหม่ อ.สามพวน จ.นครปฐม
30.	เกรียงไกร พระเพียนทอง	75/1 หมู่ 2 ต.คลองใหม่ อ.สามพวน จ.นครปฐม
31.	ไฟโรมัน โตเลี้ยง	5/5 หมู่ 4 ต.บางซาง อ.สามพวน จ.นครปฐม
32.	นางยุพิน รุ่นนุ่ม	99 หมู่ 2 ต.ห้อมเกร็ด อ.สามพวน จ.นครปฐม
33.	นายบุญนาค กองเกิดทอง	56/10 หมู่ 1 ต.ห้อมเกร็ด อ.สามพวน จ.นครปฐม
34.	นางสุนีย์ เนลิมลักษักดิ์	68/3 หมู่ 2 ต.ห้อมเกร็ด อ.สามพวน จ.นครปฐม
35.	นายเกรียงศักดิ์ พระเพียนทอง	1/1 หมู่ 5 ต.คลองใหม่ อ.สามพวน จ.นครปฐม
36.	น.ส.สุภา บุญพ่วง	68 หมู่ 8 ต.ท่าคอຍ อ.ท่ายาง จ.เพชรบูรี
37.	นางมยุรี สิทธิ์ด่าง	372 หมู่ 3 ต.ดอนขุนห้วย อ.ชะอ้อ จ.เพชรบูรี
38.	นางภัสสร ทับทิม	18 หมู่ 1 ต.บ้านในดง อ.ท่ายาง จ.เพชรบูรี
39.	นางเจริยม จันทร์น้อย	22 หมู่ 2 ต.บ้านในดง อ.ท่ายาง จ.เพชรบูรี
40.	นางราตรี อ้มใจ	55 หมู่ 2 ต.บ้านในดง อ.ท่ายาง จ.เพชรบูรี
41.	นาง索ภา จันทร์น้อย	12 หมู่ 2 ต.บ้านในดง อ.ท่ายาง จ.เพชรบูรี
42.	นางเสวียณ ขวัญน้อย	75 หมู่ 2 ต.บ้านในดง อ.ท่ายาง จ.เพชรบูรี
43.	นายประชา ปืนทอง	196 หมู่ 5 ต.ท่าคอຍ อ.ท่ายาง จ.เพชรบูรี
44.	น.ส.สายหยด แอลดำรงค์	357 ต.ท่าคอຍ อ.ท่ายาง จ.เพชรบูรี
45.	นายเกษม คงเพชร.	210 หมู่ 8 ต.ปากท่อ อ.ปากท่อ จ.ราชบูรี
46.	นายวัฒน์ พรมณรงค์	247 หมู่ 8 ต.ปากท่อ อ.ปากท่อ จ.ราชบูรี
47.	นายสุวรรณ ขาวขำ	57 หมู่ 3 ต.อ่างหิน อ.ปากท่อ จ.ราชบูรี
48.	นายเยือน แก้วคำ	35 หมู่ 7 ต.อ่างหิน อ.เมือง จ.ราชบูรี
49.	นายเปี้ยก สร้อยสุวรรณ	101 หมู่ 7 ต.อ่างหิน อ.ปากท่อ จ.ราชบูรี

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 4 (ต่อ)

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
50.	นายมิตร พิธีทอง	22 หมู่ 3 ต.อ่างหิน อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
51.	นายมิตร เทียมหาญ	104/3 หมู่ 7 ต.อ่างหิน อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
52.	นายสมรา เกษธวรรณ	92/1 หมู่ 7 ต.อ่างหิน อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
53.	นายสมควร ลังชีล	165 หมู่ 7 ต.อ่างหิน อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี

ภาคนักค.
การสัมมนาแบบเจาะกลุ่ม

การสัมมนาแบบเจาะกลุ่ม

วันที่ 24 กันยายน 2550

สถานที่ ณ ห้องสัมมนา 5209 อาคารสัมมนา 1 ชั้น 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

1. นักวิชาการ	20	ราย
2. ผู้ประกอบการ	17	ราย ประกอบด้วย
2.1 ผู้ค้าในประเทศไทย	5	ราย
2.2 ผู้ส่งออก	4	ราย
2.3 ผู้แปลงรูป	3	ราย
2.4 เกษตรกร	5	ราย
รวม	37	คน

ประเด็นที่ระดมความคิดเห็น

- ผลกระทบจากข้อตกลงเขตการค้าเสรีต่อไม้ผลของไทย
- แนวทางการปรับตัวเพื่อรับผลกระทบ

ผลการสัมมนา

- ผลกระทบจากข้อตกลงเขตการค้าเสรีต่อไม้ผลของไทย

1.1 ความคิดเห็นของนักวิชาการ

1.1.1 ด้านอุดหนุนกรรมเกษตร (การเปลี่ยนแปลงไม้)

ด้านบวก

- เพิ่มมูลค่าของสินค้าเกษตร
- เพิ่มความหลากหลายของสินค้า วัตถุดิบที่นำมาแปลงรูปได้ในราคากลุ่ม

ลง

- ส่งเสริมการพัฒนาอุดหนุนกรรมเกษตรและแปลงรูป
- ส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ
- สามารถขยายตลาดสินค้าเกษตรแปลงรูปเนื่องจากมีความหลากหลาย
- มีแหล่งวัตถุดิบราคาถูกเพิ่มขึ้น

ของสินค้ามากขึ้น

- 7) มีทางเลือกในการนำเข้าวัตถุดิบตามฤดูกาลได้จากหลายประเทศ
- 8) เร่งให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีในการแปรรูป
- 9) ในระยะยาวทำให้สินค้ามีต้นทุนการผลิตต่ำลง
- 10) สามารถขยายตลาดของอุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้ เพราะในอนาคตตลาดโลกจะโตขึ้น

11) ขยายการลงทุนไปยังตลาดต่างประเทศได้เพิ่มขึ้นสามารถใช้สิทธิประโยชน์ภาษีในของประเทศไทยคู่ค้าได้มากขึ้น

ด้านลบ

- 1) ผู้แปรรูปหันไปใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งจะมีผลทำให้การซื้อสินค้าเกษตรรายใหญ่ในประเทศไทยลดลง
- 2) สินค้าบางอย่างอาจไม่มีการตรวจสอบคุณภาพอย่างจริงจัง ทำให้ผู้แปรรูปใช้สินค้าที่ไม่ได้มาตรฐานมาใช้ในการผลิตสินค้า
- 3) ต้นทุนทางเทคโนโลยีสูงขึ้น
- 4) มีผลไม้แปรรูปราคาถูกมากเข้ามาระบุแข่งขัน
- 5) ในระยะสั้นทำให้ประเทศไทยเสียดุลทางการค้าในด้านการนำเข้าเครื่องจักรในการแปรรูปมากขึ้น

1.1.2 ด้านการส่งออกผลไม้สด

ด้านบวก

- 1) ทำให้มีโอกาสในการส่งออกสินค้ามากขึ้น เนื่องจากตลาดการส่งออกกว้างขึ้น
- 2) เป็นการเผยแพร่ผลไม้ไทยที่มีศักยภาพให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นเพื่อที่จะสามารถจำหน่ายได้ในราคากลางๆ
- 3) ผู้บริโภคในประเทศไทยได้บริโภคสินค้าที่มีคุณภาพปลอดภัยและมีความหลากหลายของสินค้ามากขึ้น
- 4) เกิดแรงผลักดันให้ผู้ประกอบการเกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องของไทยพัฒนาด้านคุณภาพ มาตรฐานระบบ โครงสร้างพื้นฐาน ด้านบรรจุภัณฑ์และโลจิสติกส์ ให้ดีขึ้นเพื่อให้สามารถส่งสินค้าออกมากขึ้น
- 5) มีแหล่งจำหน่ายสินค้ามากขึ้น
- 6) สินค้าส่งตรงไปยังจีนมากขึ้น โดยเฉพาะลำไย
- 7) มีการกำหนดเกณฑ์ทางกฎหมายที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ส่งออกมากขึ้น

ด้านลับ

- 1) ถูกกีดกันทางการค้าโดยมาตราการที่ไม่ใช่ภาษี เช่น SPS TBT
- 2) ถูกแข่งขันด้านราคาผลไม้นำเข้า ทำให้ผลไม้ในประเทศไทยต้องหันกลับ
- 3) ประเทศไทยยังไม่มีความพร้อมทางด้านโลจิสติกส์ภายในและระหว่างประเทศ
- 4) ผู้ส่งออกเร่งการส่งออกเพื่อให้ได้ประโยชน์จาก FTA โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพ
- 5) มีการลักลอบนำเข้าสินค้าจากจีนมากขึ้น

1.1.3 ด้านการค้าภายในประเทศ

ด้านบวก

- 1) ผู้บริโภค มีทางเลือกในการซื้อสินค้าที่ดีมีคุณภาพมากขึ้น และราคาถูก
- 2) วัตถุดิบนำเข้ามาราคาต่ำทำให้ผลิตสินค้าสำเร็จรูปได้มากขึ้นในราคากลาง
- 3) ผู้ค้าผลไม้มีผลประกอบการดีขึ้น
- 4) กระตุ้นให้เกิดการจับจ่ายส่งผลให้เศรษฐกิจดีขึ้น
- 5) เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่องภายในประเทศ

ด้านลบ

- 1) ราคាពลผลิตทางการเกษตรต่ำลงเนื่องจากมีส่วนแบ่งทางการตลาดจากจีน
- 2) สินค้าบางชนิดประเทศไทยไม่สามารถผลิตได้ เช่น แอปเปิ้ล
- 3) ผู้บริโภคได้สินค้าที่ไม่ได้มาตรฐานและมีสารเคมีตกค้างเนื่องจากหน่วยงานในประเทศไทยไม่สามารถตรวจสอบได้ทั่วถึง
- 4) สินค้าต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้นส่งผลให้พุ่งติงรวมการบริโภคของประชาชนเปลี่ยนไป ทำให้เกษตรกรมีรายได้ลดลง
- 5) ผู้บริโภคในประเทศไทยบริโภคแต่ผลไม้เกรดที่ร่องลงมาจากเกรดที่ส่งออก
- 6) ทำให้เกิดสินค้าล้นตลาด

1.1.4 ด้านเกษตรกร (เช่น การผลิต เทคโนโลยี การเงิน เครือข่าย)

ด้านนา

1) เป็นปัจจัยกระตุ้นเกษตรกรให้มีการปรับตัวและมีการรวมกลุ่มกันเพื่อการผลิต

สินค้า

2) การลดภาษีทำให้เกิดความได้เปรียบมากกว่าคู่แข่งทำให้ขายสินค้าได้มากขึ้น

3) มีกองทุนเพื่อรองรับผลกระทบที่เกิดจาก FTA แม้ว่าผลกระทบบางส่วนจะไม่ได้เกิดจากปัญหาดังกล่าวโดยตรง

4) ก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างสหกรณ์ต่อสหกรณ์ของทั้งสองประเทศ

5) เป็นการเตรียมปรับตัวก่อนการเปิดเขตการค้าเสรีเพิ่มขึ้นในกรอบ WTO

6) เป็นโอกาสสำคัญในการเปิดตลาดใหม่แก่ประเทศไทยคู่ค้า

7) ทำให้เกษตรกรสร้างเครือข่ายในการผลิตสินค้าและบริการให้ได้ตรงตามความ

ต้องการของผู้บริโภค

8) มีการพัฒนาสินค้าให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ โดยมีการใช้เทคโนโลยีใหม่เข้าช่วย

9) สามารถนำเข้าเทคโนโลยีการผลิตได้ในราคาน้ำเสื้อ

ด้านลง

1. ราคาผลผลิตตกต่ำ

2. ผลไม้ส่งออกน้อยกว่าผลไม้นำเข้า

3. ผลไม้จากจีนลักลอบนำเข้าไทยโดยไม่ผ่านด่านศุลกากร แย่งตลาดผลไม้ไทย

4. การแข่งขันด้านราคาของผลไม้ที่ผลิตภายในประเทศสูงลดลงไม่ที่ผลิตจากต่าง-

ประเทศไม่ได้

5. มีสินค้าคุณภาพต่ำ มีสารเคมีปนเปื้อนเข้ามากมาก เนื่องจากกระบวนการ

ตรวจสอบปรับตัวไม่ทัน

6. แหล่งเงินทุนมีอัตราดอกเบี้ยสูง

7. เกษตรกรยังไม่พร้อมที่จะปรับตัว เนื่องจากขาดความรู้ทางด้านเทคโนโลยี

และเงินทุน

8. การถ่ายทอดเทคโนโลยีของรัฐไปสู่เกษตรกรไม่เป็นไปในทางเดียวกัน

9. การผลิตสินค้า พันธุ์พืชบางชนิดมีการผลิตที่ลดลง และหายไปในที่สุดซึ่งจะมีผลต่อความมั่นคงด้านอาหารของประเทศ

1.2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ และเกษตรกรผู้นำ

1.2.1 ด้านอุตสาหกรรมเกษตร (การเปลี่ยนแปลงใหม่)

ด้านบวก

- 1) มียอดขายเพิ่มขึ้น
- 2) ภาชนะลดลง
- 3) วัตถุดิบนำเข้าราคาถูกลง
- 4) คุณภาพสินค้าดีขึ้นเนื่องจากมีการแข่งขันกันมากขึ้น
- 5) เกิดสินค้าแปลงใหม่ และนวัตกรรมใหม่
- 6) เกิดงานวิจัยใหม่ๆ ด้านการเปลี่ยนแปลงสินค้า
- 7) มีสินค้าแปลงอันดับหนึ่งของโลก เช่น สับปะรดกระป่อง เกิดการคิด

พัฒนาต่ออยอด

ด้านลบ

- 1) มีค่าใช้จ่ายในการค้ามากขึ้น
- 2) ราคาขายมีโอกาสลดลง
- 3) อำนาจต่อรองขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศ
- 4) เนื่องจากด้านมาตรฐานสินค้ามีความแตกต่างกันเหมือนเป็นการกีดกันทางการค้า
- 5) สินค้าแปลงหลายชนิดมีแนวโน้มไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค
- 6) ขาดเทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิต

1.2.2 ด้านการส่งออกผลไม้สด

ด้านบวก

- 1) พัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการ-ปรับตัวของผู้ส่งออก
- 2) สามารถเพิ่มปริมาณการส่งออก
- 3) ทำให้เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อการส่งออก
- 4) การรวมกลุ่มของผู้ส่งออก
- 5) เกิดการเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรกับผู้ส่งออก
- 6) มีการพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบให้ดีขึ้น
- 7) เป็นการเพิ่มน้ำหนักค่าการส่งออก

ด้านลบ

- 1) เกษตรกรมีความพร้อมไม่เพียงพอจึงทำให้เกิดปัญหาทางด้านการส่งออก
- 2) ความพร้อมของภาคธุรกิจมีน้อย
- 3) เกษตรกรรายย่อยขาดความรู้ความเข้าใจขาดทักษะและประสบการณ์ใน

การผลิตสินค้าส่งออก

- 4) ลูกค้ากันทางการค้าในรูปแบบที่ไม่ใช้การเก็บภาษี
- 5) ช่วงเวลาของการส่งออกทำให้เกิดการเสียเปรียบ
- 6) ขาดเทคโนโลยีทางด้านการวิเคราะห์คุณภาพผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว
- 7) มาตรฐานการนำเข้าสินค้าของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันทำให้เกิดความยากลำบากในการส่งออกสินค้า เช่น ประเทศจีนมีการตรวจผ่านสินค้าทางอย. ส่วนประเทศไทยมีการตรวจผ่านทางกรมวิชาการเกษตร ซึ่งมีการตรวจสารพิษต่อกันด้วยวิธีที่แตกต่างกัน

1.2.3 ด้านการค้าภายในประเทศ

ด้านบวก

- 1) ผู้บริโภคเป็นฝ่ายที่ได้รับประโยชน์เนื่องจากมีสินค้าให้เลือกหลากหลาย
- 2) ผู้ค้าภายในประเทศมีการปรับตัว และพัฒนาตัวเองเพื่อรับการแข่งขัน

ทางการตลาด

- 3) ผู้นำเข้าได้รับผลประโยชน์ทางด้านภาษี
- 4) ผู้ประกอบการภายในประเทศได้รับผลประโยชน์ด้านความหลากหลาย

ของสินค้า และราคา โดยเฉพาะห้างสรรพสินค้า

- 5) เกิดการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ
- 6) มีการปรับปรุงคุณภาพสินค้าอยู่ตลอดเวลา

ด้านลบ

- 1) เกิดการแข่งขันทางด้านการนำเข้าสูง
- 2) สินค้าที่นำเข้าไม่มีคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน
- 3) เกษตรกรรายย่อยขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสินค้าส่งออกทำให้ผลิตสินค้าที่ไม่ได้คุณภาพ
- 4) ผลไม้ราคาตกต่ำในช่วงฤดูที่มีผลไม้นำเข้ามาก
- 5) เกษตรกรรายย่อยได้รับความเดือดร้อนจากการที่ผลไม้ราคาลดลง

แต่ต้นทุนในการผลิตสูง

1.2.4 ด้านเกษตรกร (เช่น การผลิต เทคโนโลยี การเงิน เครือข่าย)

ด้านบวก

- 1) กระทรวงให้เกษตรกรผลิตสินค้าให้ได้คุณภาพและมีการพัฒนาการผลิตให้เป็นระบบมากขึ้น
- 2) เกิดการพัฒนาทางด้านการผลิต เช่น การปลูกพืชชนอกฤดูการลดต้นทุนการผลิต
- 3) เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าได้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคทำให้สามารถขายผลผลิตได้มากขึ้นเป็นการสร้างรายได้เพิ่มขึ้น
- 4) เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกร
- 5) เกษตรกรรายย่อยมีโอกาสได้เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ
- 6) เกิดการเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกร และหน่วยงานของรัฐ
- 7) มีการวางแผนการผลิตเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการส่งผลผลิตออกขาย

ข่าย

ด้านลบ

- 1) ราคากลางผลิตตกต่ำเนื่องจากมีผลไม่ที่ราคาถูกกว่ามาว่าจะขายมากขึ้น
- 2) ผลไม่ส่งออกมากกว่าผลไม่นำเข้า
- 3) ผลไม้จากจีนถูกกลับ過來เข้าประเทศโดยไม่ผ่านด่านศุลกากร ซึ่งจะมาแย่งตลาดผลไม้ไทย
- 4) ผลไม้ไทยถูกกีดกันด้านความปลอดภัยเนื่องจากมาตรฐานแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน
- 5) ไทยไม่มีการเก็บภาษีห้องถินในขณะที่ประเทศคู่ค้ามีการเก็บภาษีห้องถิน
- 6) พื้นที่ปลูกไม่ผลของเกษตรกรลดลง
- 7) ผลผลิตของไทยไม่สามารถเก็บรักษาได้นานจึงทำให้เกิดความเสียหายระหว่างการขนส่ง
- 8) เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่อง FTA

2. แนวทางการปรับตัวเพื่อรับรองรับผลกระทบ

2.1 ความคิดเห็นของนักวิชาการ

2.1.1 ด้านอุตสาหกรรมเกษตร (การปรับเปลี่ยน)

ผู้ปรับเปลี่ยน

- 1) หากความรู้ทางด้านการค้า ศักยภาพของคู่ค้าเพิ่มขึ้น

- 2) หาแนวทางในการประสิทธิภาพการผลิต
- 3) การศึกษาแนวโน้มของตลาดทั้งในและต่างประเทศหาแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับความต้องการของตลาด
- 4) ศึกษาแนวทางในการเพิ่มมูลค่าสินค้าแบบปรูปรวมกับการปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ให้ดูสวยงาม และสร้าง Brand ให้กับสินค้า
- 5) การรวมกลุ่มในภาคอุตสาหกรรมปรูป เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และการแข่งขัน
- 6) การลงทุนในพื้นที่ซึ่งมีวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมการปรูปสินค้า
- 7) หาแนวทางชุมชนทั้งใน และต่างประเทศให้เป็นเครือข่ายที่เข้มแข็ง
- 8) ใช้ประโยชน์จากการผลิตจาก ROO (ด้านแหล่งกำเนิดสินค้า)
- 9) สร้างนวัตกรรมการผลิตรูปแบบใหม่ๆ ของสินค้า
- 10) ควรสร้างระบบการผลิตของผู้ประกอบการให้ได้มาตรฐาน GMP และอื่นๆ ที่เป็นมาตรฐานที่ประเทศไทยนำเข้าต้องการ

ภาคธุรกิจ

- 1) สร้างเสริมการจัดตั้งโรงงานปรูปผลไม้
- 2) การจัดระบบการศึกษาวิจัยเพื่อส่งเสริม และพัฒนาความรู้ และทักษะต่างๆ เพื่อให้ทันต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรม
- 3) สร้างเสริมเครือข่ายระหว่างผู้ปรูป และเกษตรกร
- 4) จัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมการตลาดการจัดจำหน่ายของสินค้าผลไม้ปรูป
- 5) สร้างเสริมทั้งทางด้านข้อมูล การวิจัยพัฒนาการให้เงินทุน (สินเชื่อ) เพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างพอเพียง
- 6) ควรมีการประเมินความคิดเห็นเผยแพร่ความคิดเห็นกล่าวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแบบบูรณาการ ตั้งแต่การผลิต(วัตถุดิบ) ปรูป ลงokoโดยมีหน่วยงานเด่นอย่างหนึ่งๆ และอย่างมีประสิทธิภาพและจริงจัง
- 7) สร้างเสริมสินค้าและประชาสัมพันธ์สินค้าทั้งในและต่างประเทศโดยมีแผนพัฒนาที่ชัดเจนควบคู่กันและมีหน่วยงานรับผิดชอบที่แน่นอน
- 8) สร้างเสริมระบบโลจิสติกโดยเฉพาะการขนส่งสินค้าทางเรือ
- 9) พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในอุตสาหกรรมตั้งแต่ต้นกระบวนการผลิตจนถึงสุดกระบวนการผลิตอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- 10) สร้างเสริมให้มีการใช้สิทธิ์การขอรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า

- 11) เพิ่มบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการวางแผนและพัฒนา
- 12) ควบคุมระบบการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานสูงตามมัยทั้งหมด
- 13) ภาครัฐให้ความช่วยเหลือทางการและผู้ประกอบด้วยเงินให้ทั่วถึง
- 14) ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพให้กับหน่วยงานที่ออกใบรับรองสินค้า

2.1.2 ด้านการส่งออกผลไม้สด

- 1) ต้องมีการศึกษาภูมิประเทศเบื้องต้นในการนำเข้าสินค้า และกฎหมายของประเทศคู่ค้า
- 2) ต้องมีการรวมกลุ่มเพื่อกำหนดรากาในการส่งออกสินค้าประเภทเดียวกันเพื่อไม่ให้เกิดการแข่งขันกันเองของผู้ประกอบการ
  - 3) ต้องมีคุณธรรมและจรรยาบรรณในการส่งมอบสินค้าที่มีคุณภาพให้กับลูกค้า
  - 4) ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคผลไม้ของผู้บริโภคในต่างประเทศ
  - 5) ส่งเสริมการบริโภคผลไม้ไทยอย่างถูกวิธีและประชาสัมพันธ์ประโยชน์ของการบริโภคผลไม้โดยการประสานงานกับผู้นำเข้าผลไม้อายุ่งไกลซิด
  - 6) ส่งเสริมการทำ contact farming ระหว่างผู้ผลิต และผู้ค้าอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม
  - 7) เพิ่มการใช้ประโยชน์จากสิทธิพิเศษทางภาษีอากรให้ FTA ให้มากขึ้น
  - 8) ตรวจสอบคุณภาพสินค้าส่งออกอย่างเคร่งครัด
  - 9) ควรรับรองสินค้าของตนให้ได้คุณภาพให้มีความน่าเชื่อถือ และจริงจัง
  - 10) ต้องมีการควบคุมคุณภาพ ความปลอดภัยสินค้าในกลุ่มผู้ผลิตเพื่อการส่งออกที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- 11) พัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ดีกว่าเดิม

ภาครัฐ

- 1) ลดภาษีส่งออก
- 2) ลดขั้นตอนการส่งออก
- 3) สนับสนุนให้มีผู้แทนการค้าในประเทศคู่สัญญา
- 4) เพิ่มประสิทธิภาพในการออกใบรับรองสินค้าต่างๆ เช่น บุคลากร อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการออกใบรับรอง
  - 5) จัดตั้งศูนย์ข้อมูล และรับเรื่องร้องเรียน ณ จุดเดียว
  - 6) ส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ขนส่งสินค้าทางอากาศ ห้องเย็น เพื่อความสดใหม่ของสินค้า

7) ส่งเสริมให้มีจุดกระจายสินค้าผลไม้ไทยในต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ และความรับผิดชอบต่อสินค้า

- 8) ศึกษาวิจัย การผลิต การเก็บรักษาผลไม้ ด้วยเทคโนโลยีใหม่
- 9) รักษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อให้ง่ายต่อการหารือเมื่อมีปัญหา
- 10) เจรจาให้จีนยกเลิกการเก็บภาษีผลไม้สด
- 11) ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในด้านมาตรการการค้าใหม่ๆ ของต่างประเทศ
- 12) เพิ่มระบบการขนส่งสินค้า

2.1.3 ด้านการค้าภายในประเทศ

ผู้ค้าผลไม้ในประเทศไทย

- 1) ต้องมีการปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพ การนำเสนอสินค้า
- 2) เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าให้มากขึ้น
- 3) ผู้ค้าควรเพิ่มข้อมูลทางด้านผลประโยชน์ในการบริโภคสินค้าให้มากขึ้น เช่น คุณค่าทางโภชนาการ วิธีการบริโภค การเก็บรักษาสินค้า และระยะเวลาในการบริโภค
- 4) ผู้ค้าต้องมีการพัฒนาตนเอง ด้วยการยกระดับจากผู้ค้าในประเทศไทยเป็นผู้ส่งออก

ผู้ค้าต้องส่งมอบสินค้าที่มีคุณภาพให้กับผู้บริโภค

- 5) ผู้ค้าต้องส่งมอบสินค้าที่มีคุณภาพให้กับผู้บริโภค
- 6) จัดระบบแบบคู่สัญญาล่วงหน้า
- 7) ส่งเสริมการรวมตัวของผู้ประกอบการไม่ต้องให้มีการตัดราคากันเอง

และส่งเสริมจริยธรรมในการทำธุรกิจ

ร่วมมือกันในการส่งเสริมการบริโภคผลไม้ไทย

ภาคธุรกิจ

- 1) วางแผนนโยบายการผลิตสินค้าให้ชัดเจน จำแนกสินค้าตามศักยภาพในการแข่งขัน

พัฒนาคุณภาพสินค้าในด้านงบประมาณให้ตรงกับความต้องการตลาด

ขยายช่วงเวลาของการผลิตให้ผลผลิตมีการกระจายตัวตลอดปี

ส่งเสริมให้มีการเพิ่ม และพัฒนาระบบโลจิสติกให้ดีขึ้น และมากขึ้นกว่า

ที่เป็นอยู่

จัดโฆษณาและการประชาสูญให้มีประสิทธิภาพโดยเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูก

- 5) จัดโฆษณาและการประชาสูญให้มีประสิทธิภาพโดยเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูก
- 6) ส่งเสริมให้มีการบริโภคสินค้าภายในประเทศโดยเน้นการประชาสัมพันธ์

- 7) ส่งเสริมให้มีการสร้างตลาดกลางสินค้า
- 8) การจัดการในระดับมาตรฐานของสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน
- 9) มีการพัฒนาส่งเสริมพัฒนาระบบบริโภคของคนไทย
- 10) การพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตและบริโภคที่สามารถศึกษาแนวโน้มของการบริโภค

บริโภค

- 11) มีการใช้มาตรฐานป้องกันทางการค้า
- 12) ให้มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผลิตไม่ผล
- 13) ความมีความเข้มงวดในการตรวจจับสินค้าที่มีการลักลอบเข้าประเทศ

2.1.4 เกษตรกร (เช่น การผลิต เทคโนโลยี การเงิน เครือข่าย)

เกษตรกร

- 1) ลดต้นทุนการจัดทำบัญชีฟาร์ม
- 2) เพิ่มคุณภาพผลผลิต
- 3) เพิ่มน้ำค่าผลผลิตโดยการปรุงรูป (อบแห้ง)
- 4) ผลิตนอกฤดู
- 5) ว่างแผนการตลาดให้สิดคล่องดับความต้องการผู้บริโภคและไม่ให้ล้นตลาด
- 6) รวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย
- 7) จัดตั้งกองทุนระดับกลุ่ม หมู่บ้าน ตำบล
- 8) พัฒนา ปรับปรุงพันธุ์ และคุณภาพสินค้าตามมาตรฐานสินค้าส่งออก
- 9) ร่วมมือเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีซึ่งกันและกัน
- 10) สร้างแหล่งเงินกู้ดูกเบี้ยต่อให้เกษตรกร
- 11) เน้นการผลิตสินค้าการเกษตรแบบสมดسانเพื่อให้มีผลผลิตขายตลอดปี
- 12) สร้างระบบเครือข่ายด้านการผลิต
- 13) สร้างแนวคิดใหม่ๆ แก่สินค้าของตัว
- 14) ลดต้นทุนการผลิตโดยให้เกษตรอินทรีย์เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมและสร้าง

โอกาสการส่งออก

- 15) มีการคัดเกรด และคุณภาพสินค้าเบื้องต้น
- 16) สร้างตราสินค้าให้กับผลไม้เพื่อให้ผู้บริโภคจำได้
- 17) สร้างองค์ความรู้ ศึกษาข้อมูลทางการเกษตรเพิ่มเติมอยู่เสมอ และรู้จักปรับตัว

อยู่เสมอ

18) ส่งเสริมการรวมกลุ่มอย่างใกล้ชิดเพื่อสร้างอำนาจในการต่อรองและพัฒนา
การทำการเกษตรร่วมกัน

ภาคธุรกิจ

- 1) ประนับราคาน้ำ
- 2) ทำการตลาดทั้งใน และต่างประเทศให้เกษตรกร
- 3) กำหนดนโยบายช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลอย่างจริงจัง และเป็นธรรม
- 4) ช่วยเหลือด้านการแปรรูปผลผลิตแก่เกษตรกร
- 5) จัดหาเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้เกษตรกร
- 6) ให้ความรู้เกษตรกรให้ทั่วถึง และตรงกับความต้องการของเกษตรกร
- 7) ลดภาษี ปัจจัยการผลิต
- 8) จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือเกษตรกรเพื่อพัฒนาการผลิต
- 9) เกษตรกรควรมีส่วนร่วมในการทำข้อตกลง FTA
- 10) สนับสนุนให้มีการเกษตรแบบมีสัญญา
- 11) กำหนดมาตรฐานคัดเกรดผลไม้ที่ชัดเจน
- 12) แบ่งเขตพื้นที่ปลูกไม้ผลให้เหมาะสม
- 13) ส่งเสริมให้ผลิตสินค้าที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน GAP
- 14) กำหนดมาตรฐานค่าที่ดินสินค้าจากประเทศคู่ค้าให้มีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน
- 15) มีผู้รับผิดชอบในพื้นที่ให้ชัดเจนเพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างมีระบบและกำหนด
นโยบายปฏิบัติต่อเนื่องในทุกรัฐบาล
- 16) รวมแก้ไขปัญหาด้านการตลาดกับเกษตรกรอย่างจริงจัง
- 17) ควบคุมการนำเข้าผลไม้และตรวจสอบสินค้าผลไม้นำเข้าให้เป็นมาตรฐาน

เดียวกัน

- 18) พัฒนาตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าอย่างจริงจัง
- 19) ปรับโครงสร้างสินค้าเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากการส่งออก
- 20) รัฐจ่ายเงินอุดหนุนด้านการพัฒนาเทคโนโลยี
- 21) ให้มาตรฐานป้องกันอย่างจริงจัง เช่น SG AD และ CVD
- 22) พัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- 23) สนับสนุนการผลิตสินค้าที่มีศักยภาพ และไม่มีคู่แข่งโดยตรง เช่น ทุเรียน
เงาะ และมังคุด
- 24) เข้มงวดในการประเมินสินค้านำเข้าให้สอดคล้องกับต้นทุน

- 25) ให้ความรู้ทางด้าน FTA แก่เกษตรกร
- 26) สนับสนุนให้มีการตรวจสอบย้อนกลับให้มีประสิทธิภาพ
- 27) ประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้เข้าถึงกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว และทั่วถึง
- 28) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเหมาะสม

2.2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ และเกษตรกรผู้นำ

2.2.1 ด้านอุตสาหกรรมเกษตร (แปรรูปผลไม้)

ผู้แปรรูปผลไม้

- 1) ลดต้นทุนการผลิต
- 2) ปรับปรุงคุณภาพให้เป็น Premium grade
- 3) ปรับปรุงทางด้านการตลาดโดยใช้ระบบข้อมูลทางด้าน IT โดยเฉพาะประเทศไทยในกลุ่มการค้าเสรี
- 4) จัดทำ contact farming system เพื่อกระจายผลผลิต
- 5) สร้างตราสินค้าเป็นของตัวเอง
- 6) ให้ความรู้กับเกษตรกรในการจัดเตรียมวัตถุดิบสำหรับโรงงานแปรรูปอาหารอย่างเหมาะสม

เหมาะสม

- 7) โครงสร้างมาตรฐานโรงงาน และการผลิตได้มาตรฐานสากล
- 8) มีการแปรรูปผลไม้มากขึ้นทำให้มีสินค้าหลากหลายจึงเป็นทางเลือกหนึ่งของผู้บริโภค
- 9) มีการวิจัยพัฒนาสินค้าที่มีแนวโน้มทางการตลาดดี
- 10) มีการศึกษา และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการแปรรูปอย่างต่อเนื่อง

ภาคชีวภาพ

- 1) ส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานแปรรูปผลไม้
- 2) ควบคุมกิจกรรมการนำเข้า 送出ออกให้เป็นไปตามข้อตกลง
- 3) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสู่ผู้แปรรูป
- 4) สนับสนุนเงินทุนหมุนเวียน
- 5) สนับสนุนการจัดหาแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) ควบคุมและขยายเหลือแหลกการณ์อันเนื่องมาจากภารภูภูกีดกันทางการค้าอย่างรวดเร็ว
- 7) ขยายเหลือด้านกฎหมายระหว่างประเทศ
- 8) ให้ข้อมูลที่ชัดเจนถูกต้องต่อภาครัฐบาลกระทรวง และเกษตรกรรม
- 9) สร้างมาตรฐานผลไม้ไทยให้เป็นที่ยอมรับในตลาดโลก

- 10) สร้างกลุ่มการผลิตที่ชัดเจน
- 11) จัดหาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ
- 12) มีการศึกษาด้านแบบการผลิตสินค้าในด้านของการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือของเกษตรกรและผู้ประกอบการ

2.2.2 ด้านการส่งออกผลไม้สด

ผู้ส่งออกผลไม้สด

- 1) สร้างมาตรฐาน/ปรับปรุงมาตรฐานการส่งออก
- 2) เริ่มทยอยนำผู้ส่งออกกับเกษตรกร และหน่วยงานรัฐเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่อง FTA
- 3) มาตรฐานการนำเข้าในเรื่องของการกำจัดโรค และแมลงในแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน
- 4) มีการอบรมกลุ่มเชื่อมโยงผู้ส่งออกโดยการจัดตั้งเป็นสมาคมผู้ส่งออก
- 5) จัดทำมาตรฐานผลไม้ของไทยให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- 6) ปรับปรุงการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว
- 7) พัฒนาการกระจายตัวของผลผลิตให้มีช่วงการเก็บเกี่ยวที่ยาวนานเพื่อให้มีผลผลิตออกสู่ตลาดตลอดปี
- 8) พัฒนาฐานแบบบรรจุภัณฑ์
- 9) มีการจัดทำมาตรฐานสำหรับสินค้าเกษตรที่ต่างประเทศยอมรับและใช้มาตรฐานเดียวกันในการผลิตสินค้า

- 10) ผู้ส่งออกต้องมีการเชื่อมโยงเครือข่ายกับผู้ส่งออกในต่างประเทศ
- 11) ผู้ส่งออกต้องควบคุม และดูแลคุณภาพในสินค้าส่งออก
- 12) สร้างเสริม สนับสนุนการทำ contact farming ระหว่างผู้ส่งออก และเกษตรกรภาคชั้นนำ
  1. ลดภาษีส่งออก
  2. ลดขั้นตอนการส่งออก
  3. ภาครัฐควรมีการศึกษาสภาพปัจจุบันที่แท้จริง โดยการลงพื้นที่
  4. ภาครัฐต้องมีมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรความรู้ด้านการผลิต
  5. การทำวิจัยสนับสนุนการส่งออก การตลาด ความต้องการผู้บริโภค จากที่มีงานที่มีความเข้าใจ จริงจัง มีคุณภาพ และมีการเผยแพร่องานวิจัยเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
  6. ไม่ควรสนับสนุนให้เกษตรกรเป็นทั้งผู้ผลิต ผู้ขายเอง
  7. ไม่ส่งสินค้าเกษตรเป็นสินค้าการเมือง เช่น ห้อมหัวใหญ่ กระเทียม และลำไย

8. ภาคธุรกิจ เช่น ตัวแทนในต่างประเทศต้องมีการหาตลาด และขยายตลาดให้มากขึ้น โดยเฉพาะตลาดใหม่

2.2.3 ด้านการค้าภายในประเทศ

ผู้ค้าผลไม้ในประเทศไทย

- 1) ผู้ประกอบการควรเข้มงวดเรื่องการตรวจสอบสินค้า (เช่น ห้างสรรพสินค้า ตรวจ-ตอบเอกสารรับรองของผู้ประกอบการนำเข้า
- 2) ผู้ประกอบการเข้มงวดเรื่องการตรวจสอบสารตกค้างในสินค้าเกษตร
- 3) มีการควบคุมแหล่งที่มาของสินค้านำเข้าอย่างชัดเจน
- 4) ผู้ประกอบการ และเกษตรกรควรมีการเชื่อมโยงกันให้มากขึ้นเพื่อพัฒนาการผลิตคุณภาพสินค้า และมีการสร้างตราสินค้าให้ชัดเจนให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค
- 5) เกษตรกรรายย่อยขาดความรู้ความเข้าใจด้านมาตรฐานความปลอดภัย และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ทำให้ได้สินค้าที่ดีกว่ามาตรฐาน
- 6) ไม่นำเข้าผลไม้ที่ไม่ได้มาตรฐาน
- 7) ไม่ปลอมปนสินค้าที่ไม่มีคุณภาพ
- 8) ไม่รับซื้อสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐานจากต่างประเทศ
- 9) ปรับปรุงระบบขนส่งให้มีความรวดเร็ว
- 10) ควบคุมการผลิตสินค้าให้เพียงพอต่อการจำหน่าย

ภาคธุรกิจ

- 1) ให้ข้อมูล แนวทาง ประเพาะสัมพันธ์ต่อผู้ที่ได้รับผลกระทบทั้งเกษตรกร ผู้ส่งออกผู้นำเข้า ที่เกี่ยวข้อง
- 2) ภาคธุรกิจควรเข้มงวดเรื่องมาตรฐานการตรวจสอบสารตกค้าง คุณภาพสินค้านำเข้า
- 3) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพของสินค้าเกษตรไทย ให้คุณภาพของสินค้าสามารถแข่งขันได้
- 4) การกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรไทยควรให้ชัดเจนมากขึ้น
- 5) สนับสนุนประเพาะสัมพันธ์ให้มีการบริโภคผลไม้ไทยอย่างต่อเนื่อง
- 6) ให้การสนับสนุนการการเงินแก่เกษตรกร และผู้ประกอบการ
- 7) ดำเนินการกีดกันสินค้าเช่นเดียวกับที่คุ้มครองสินค้าไทย
- 8) มาตรฐาน GAP ปัญหาอยู่ที่บุคลากรของรัฐที่ไม่มีการเผยแพร่ความรู้ให้เกษตรทราบ

2.2.4 ด้านเกษตรกร (เช่น การผลิต เทคโนโลยี การเงิน เครือข่าย)

เกษตรกร

- 1) ลดต้นทุนการจัดทำบัญชีฟาร์ม
- 2) เพิ่มคุณภาพผลผลิต
- 3) เพิ่มนูลค่าผลผลิตโดยการแปรรูป (อบแห้ง)
- 4) ผลิตนอกฤดู
- 5) ว่างแผนการตลาดให้สิดคล่องดับความต้องการผู้บริโภค และไม่ให้ล้นตลาด
- 6) รวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย
- 7) จัดตั้งกองทุนระดับกลุ่ม หมู่บ้าน ตำบล
- 8) เกษตรกรต้องมีความซื่อสัตย์ต่ออาชีพของตนเอง มีวินัยในตนเอง
- 9) เกษตรกรต้องผลิตสินค้าตรงตามความต้องการของผู้บริโภค
- 10) เกษตรกรควรมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งเป็นกลุ่ม ชุมชน สหกรณ์ เพื่อลด

ต้นทุนการถ่ายทอดเทคโนโลยี

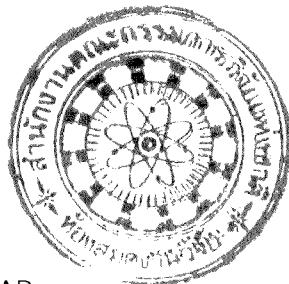
- 11) เกษตรกรต้องติดตามสถานการณ์ตลาด
- 12) เกษตรกรต้องมีการเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มเกษตรกรด้วยกัน เพื่อกำหนดมาตรฐาน

ด้านคุณภาพการผลิต และความปลอดภัย

- 13) เกษตรกรต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค
- 14) ศึกษาการลดต้นทุนและปฏิบัติอย่างจริงจัง
- 15) ควรมีความพร้อมที่จะเข้าสู่ระบบ contact farming และปฏิบัติตามกดิกา
- 16) ให้ความร่วมมือด้านข้อมูลการปลูกพืชอย่างถูกต้อง

ภาครัฐ

- 1) ประกันราคาผลไม้
- 2) ทำการตลาดทั้งใน และต่างประเทศให้เกษตรกร
- 3) กำหนดนโยบายช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลอย่างจริงจัง และเป็นธรรม
- 4) ช่วยเหลือด้านการแปรรูปผลผลิตแก่เกษตรกร
- 5) จัดหาเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้เกษตรกร
- 6) ให้ความรู้เกษตรกรให้ทั่วถึง และตรงกับความต้องการของเกษตรกร
- 7) ลดภาษี ปัจจัยการผลิต
- 8) จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือเกษตรกรเพื่อพัฒนาการผลิต
- 9) เกษตรกรควรมีส่วนร่วมในการทำข้อตกลง FTA
- 10) สนับสนุนให้มีการเกษตรแบบมีสัญญา

- 11) กำหนดมาตรฐานการคัดเกรดผลไม้ที่ชัดเจน
- 12) แบ่งเขตพื้นที่ปลูกไม้ผลให้เหมาะสม
- 13) ลงเสริมให้ผลิตสินค้าที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน GAP
- 14) กำหนดมาตรฐานกีดกันสินค้า จากประเทศคู่ค้าให้มีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน
- 15) มีผู้รับผิดชอบในพื้นที่ให้ชัดเจน เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างมีระบบและกำหนดนโยบายปฏิบัติต่อเนื่องในทุกรัฐบาล
- 16) รวมแก้ไขปัญหาด้านการตลาดกับเกษตรกรอย่างจริงจัง
- 17) ควบคุมการนำเข้าผลไม้ และตรวจสอบสินค้าผลไม้นำเข้าให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- 18) งดประกันราคาสินค้าใช้ปัจจัยการผลิตเป็นตัวช่วย
- 19) ภาครัฐต้องออกกฎหมายห้องถิน เช่น อบต หรือเทศบาล เก็บภาษีสำหรับสินค้านำเข้า
- 20) เปิดเสรีการนำเข้าปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ยา แต่ต้องมีการตรวจสอบมาตรฐาน และคุณภาพที่เข้มงวด และชัดเจน
- 21) ลงเสริมประสิทธิภาพบุคลากรฝ่ายวิชาการภาคเกษตรให้มีความรู้อย่างแท้จริงเพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกรด้าน GAP อย่างได้ผล
- 22) ใช้มาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตของภาครัฐอย่างจริงจังและได้ผล
- 23) ปรับปรุงขั้นตอนการทำงานด้านการเกษตรของภาครัฐให้มีความรวดเร็ว ทันสถานการณ์ในการแก้ปัญหา และมีการติดตามงาน
- 24) งบประมาณจากภาครัฐต้องมีเพียงพอสำหรับภาคเกษตร
- 25) รัฐควรมีหน่วยงานหรือสถาบันสำหรับไม้ผลหรือพืชแต่ละชนิดเพื่อวิจัยและพัฒนาแต่ละพืชใหม่ประสิทธิภาพยาวนาน
- 26) จัดโซนนิ่งการผลิตผลไม้ให้เหมาะสมกับพื้นที่
- 27) สนับสนุนงานวิจัยทางด้านเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว การยึดอายุสินค้าให้ยาวนานขึ้น
- 28) ภาครัฐควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นฐานข้อมูลของผู้ผลิตทั้งที่อยู่ บริมาณ ช่วงฤดูกาลที่ชัดเจน และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง
- 29) ควรจัดทำเป็นแผนการผลิต แม่บทของประเทศไทยไม้ผลไม้แต่ละชนิดให้ชัดเจน เพื่อสะดวกในการนำไปบริการจัดการตามความเหมาะสมของแต่ละช่วง แต่ละชนิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 30) สนับสนุนระบบชลประทาน

3. สรุปผลการรับมนา

หลังจากที่ผู้เข้าร่วมประชุมได้ระดมความคิดเห็นแล้วและได้ให้แต่ละกลุ่มสรุปได้ ดังนี้

3.1 กลุ่มผู้ส่งออก

ต้องการผลไม้ที่มีคุณภาพดี และผู้ส่งออกควรมีการปรับตัวเพื่อการส่งออก เช่น มะม่วงสามารถส่งออกได้เป็นจำนวนมากควรจะมีการนำมาเป็นแบบอย่างในการผลิตผลไม้ชนิดอื่น และในกลุ่มผู้ส่งออกจะต้องมีการรวมกลุ่มกันเพื่อเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มและภาครัฐต้องเป็นตัวช่วยในการเชื่อมโยง และให้ความรู้ทางด้าน FTA และรองรับผลกระทบของ FTA

3.2 กลุ่มผู้ค้าภายใน

มีความเห็นว่าเกษตรกรควรมีการรวมกลุ่มกันทำ contact farming และให้ทางภาครัฐช่วยในเรื่องการประกันราคาสินค้า

3.3 กลุ่มเกษตรกร

ควรช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต้นทุนในการผลิต เนื่องจากเป็นผู้ผลิตตัวถูดิบในการผลิต สินค้า鄙รูปต่าง ๆ และในปัจจุบันต้นทุนในการผลิตสินค้าเกษตรมีมากขึ้น และราคากลับไม่ไม่สูงขึ้น ตามต้นทุน ทำให้เกษตรกรรายรายไม่มีกำลังในการผลิตต่อ

3.4 กลุ่มนักวิชาการ

- 1) แนวทางการปรับตัวในการรองรับการส่งออกของผู้ส่งออกควรมีการศึกษาภูมิภาคเปลี่ยน กรณ์เข้าสินค้า ไม่ต้องให้ภาครัฐดูแลอย่างเดียว
- 2) ควรมีการรวมกลุ่มผู้ส่งออก มีจราจารรณ ศึกษาผู้บริโภค 送เสริมให้มีการบริโภค ผลไม้ไทย
- 3) ถ้าจะมีการพัฒนา鄙รูปแบบผักผลไม้ต้องพัฒนาตามธรรมชาติของผลไม้ที่นั้น และ พัฒนาองค์ความรู้ นอกจาจนี้ยังต้องมีการเพิ่มมูลค่าสินค้าโดยการพัฒนาบริษัทฯ
- 4) ในการส่งออกผลไม้ควรมีการศึกษาภูมิภาคเปลี่ยนกรณ์เข้าสินค้า รวมกลุ่มเพื่อการ ส่งออก
- 5) ผู้ส่งออก เกษตรกร ควรมีจราจารรณในการส่งออก
- 6) ควรมีการตรวจสอบคุณภาพสินค้าอย่างเคร่งครัด
- 7) ควรมีการประชาสัมพันธ์ และมีการวางแผนการผลิตที่ดี และมีการพัฒนาคุณภาพ- สินค้าให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค
- 8) ควรผลิตสินค้าให้กระจายตัวตลอดทั้งปี
- 9) 送เสริมให้มีการจัดตั้งตลาดกลางในการจำหน่ายสินค้าอย่างมีระบบ

10) ให้มีการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าอย่างจริงจังและมีการปรับโครงสร้างสินค้าให้มีการสนับสนุนการกีดกันทางการค้า พัฒนาเทคโนโลยีในการผลิต เพิ่มลดต้นทุนในการผลิต ต้นค้า

11) เกษตรกรควรปรับปรุงมาตรฐานสินค้าร่วมมือกันผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ

4. การอภิปรายเพิ่มเติม

เมื่อมีการนำเสนอของแต่ละกลุ่มแล้วมีการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาได้แสดงความคิดเห็น ดังนี้

4.1 กษตรกร

ท่านที่ 1 ได้ให้ความเห็นว่าการที่มีผู้ลงทุนมาจากต่างประเทศโดยใช้พื้นที่ แรงงานการผลิตของคนไทย แล้วส่งผลผลิตที่ได้ไปขายยังประเทศไทยที่มาลงทุนจะทำให้ประเทศไทยมีความเสียเบรียบทางการค้าได้ในการทำการค้าคร่าวให้มีบริษัทของคนไทยเป็นผู้ติดต่อทำธุรกิจ และเกษตรกรต้องมีความซื่อสัตย์

ท่านที่ 2 ได้ให้ความเห็นว่า

1. ไม่มีหน่วยงานรัฐหน่วยงานใดที่เฝ้าระวัง FTA
2. เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ในการตรวจคุณภาพสินค้าไม่มีเพียงพอ
3. ควรมีการส่งเจ้าหน้าที่มาให้ความรู้กับเกษตรกรในเรื่อง GAP

4.2 นักวิชาการ เนื่องจากไม่มีงบประมาณในการดูแลเรื่อง FTA ราคาสินค้าเกษตรกรไม่มีโทรศัพท์กษาว่าทำไม่ราคานี้ตกเนื่องมาจากเศรษฐกิจคงตัว FTA คุณภาพสินค้าไม่ดี หรือค่านิยมการบริโภคของต่างประเทศ และฝากให้ผู้เกี่ยวข้องไปดู

จากการทำ FTA เราความมองว่า อะไรคือ จุดอ่อน เกษตรกรกล่าวว่าต้นทุนการผลิตสูง ปุ๋ยสารเคมี ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมแต่ไม่มีโรงปุ๋ย เพื่อเป็นการลดภาระนำเข้าจากต่างประเทศ

ควรมีการพัฒนาระบบการส่องออก การผลิตสินค้า ต้องมีการทำทั้งระบบไม่ใช่แค่ส่วนใดส่วนหนึ่ง ระบบการผลิตของเราต้องตอบสนองกับกฎของ FTA อุปสรรคของประเทศไทยคือ การทำงานเป็นกลุ่มไม่ค่อยได้ ประเทศไทยงานการผลิตปัจจัยในการผลิตสินค้าเกษตร เช่น ปุ๋ยสารเคมี เป็นต้น เนื่องจากประเทศไทยจึงมีการตั้งโรงงานผลิตปุ๋ยขึ้นมาส่วนประเทศไทยได้เสียค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ให้กับเงินเป็นจำนวนมาก

ภาคผนวก ง.

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบเจาะกลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบเจาะกลุ่ม

โครงการ

“การเติมความพร้อมของภาคเกษตรเพื่อรับผลกระทบจากข้อตกลงเขตการค้าเสรี”

วันจันทร์ที่ 24 กันยายน 2550 ณ ห้อง 5209 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รายชื่อเจ้าหน้าที่รัฐ

ที่	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน	ตำแหน่ง
1.	คุณสมจิตรา เตเมี่ยวนิชย์	ส่วนกฎหมายด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า กรมศุลกากร	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร 7ว.
2.	คุณเพ็ญพิชชา เดี้ยงบุญเลิศไชย	ส่วนความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมศุลกากร	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 4
3.	คุณวันนี สุขสมานพันธ์	กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ	นักวิชาการพาณิชย์ 8 ว.
4.	คุณสมภพ ธีรอดpal	กรมการค้าต่างประเทศ	นักวิชาการพาณิชย์ 8 ว.
5.	คุณปรีชญา พุดน้อย	กรมการค้าต่างประเทศ	นักวิชาการพาณิชย์ 8 ว.
6.	คุณทัญญู กิจสว่างวงศ์	กรมการค้าต่างประเทศ	นักวิชาการพาณิชย์ 7ว.
7.	คุณฤมล ตันติกุล	กรมการค้าต่างประเทศ	นักวิชาการพาณิชย์ 5.
8.	คุณวินิต อธิสุข	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระหว่างประเทศ	ส่วนเจรจาการค้า ฝ่ายอีนเดียน
9.	คุณจากรุวรรณ ศรีแดง	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระหว่างประเทศ	ส่วนเจรจาการค้า ฝ่ายอินเดีย
10.	โชคima เอี่ยมสวัสดิ์กุล	กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ	นักวิชาการพาณิชย์ 7ว.
11.	ภรภัทร ดีบุญญาณนท์	กรมศุลกากร	นักวิชาการภาษี
12.	คุณอุทัย เช็นกัดี	กรมวิชาการเกษตร	ผู้อำนวยการศูนย์บริการ- แบบเบ็ดเสร็จ
13.	นายเมฆุ โป๊สมบูรณ์	กรมส่งเสริมการเกษตร	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม- การผลิตไม้ผล
14.	คุณวงศ์ศักดิ์ อังกฎสุทธิพันธ์	ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร	ผู้อำนวยการกองธุรกิจสินเชื่อพืช
15.	นายสุรศักดิ์ เปเลี่ยนขา	ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร	พนักงานส่งเสริมการตลาด
16.	คุณอิทธิพล โทรส	กรมส่งเสริมสหกรณ์	นักวิชาการสหกรณ์
17.	นายสมรต จินดาศักดิ์	มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบาย เศรษฐกิจการคลัง	นักวิจัย

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบเจาะกลุ่ม (ต่อ)

รายชื่อนักวิชาการ

ที่	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน	ตำแหน่ง
18	ผศ.ดร.จันทร์วิภา มนัสไสภรณ์	สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย	ที่ปรึกษาฯ
19	รศ.ดร.ชยaphar วัฒนศิริ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช	
20	อาจารย์ภรัต เจียมจิตณวัตร	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช	

รายชื่อผู้ค้าในประเทศ

ที่	ชื่อ - สกุล	บริษัท	เบอร์โทร.
1.	คุณมนตรี จีรศักดิ์	บริษัทชุมนุมฟู้ดส์ จำกัด	081-8516995
2.	คุณพีระพงศ์ สาคริก	บริษัทไทย แอ็คโกร เอ็กซ์เพรส จำกัด	081-4878418
3.	คุณลลิตา ฐูจุ้ย	ร้านทับทิมทอง	081-8066938
4.	คุณอุดมลักษณ์ พงษ์สุวรรณ	ตลาดไท	081-3508515
5.	คุณเทพรัส เนตรสุวรรณ	บริษัทเคอมอลล์ กรุ๊ป จำกัด	086-6656122 02-3101670

รายชื่อผู้ส่งออก

ที่	ชื่อ - สกุล	บริษัท	เบอร์โทร.
1.	คุณชิง ชิง ทองดี	สมาคมผู้ค้าและส่งออกผักผลไม้ไทย	02-5730464
2.	คุณสุพจน์ โพธิจินดา	บริษัทสยามເອັກປ່ອງດົມາຮັກ จำกัด	089-6113619
3.	คุณชฎา นิมนาน	บริษัทไชน์ໂຟຣໍທ ຈຳກັດ	081-6348316
4.	คุณชี้ชាហລ ເຕລະວານິຫຍໍ	บริษัทชាហລອອຣົດ ຈຳກັດ	081-8360044

รายชื่อผู้แบกรูป

ที่	ชื่อ - สกุล	บริษัท	เบอร์โทร.
1.	คุณภัทร ตะนังสูงเนิน	บริษัทมนารีສາມພາບນາມຈຳກັດ ມາຮ້ານ	081-8208882
2.	คุณชาญชัย คำภูแสง	บริษัทพิปໂກ້ຝູດສ (ປະເທດໄທ) ຈຳກັດ ມາຮ້ານ	081-7635894
3.	คุณไฟโรมน์ ໂດນິກະພົນ	บริษัทຄວາມສຍາມ ຈຳກັດ (ມາຮ້ານ)	081-8093232

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบเจาะกลุ่ม (ต่อ)

รายชื่อเกษตรกรผู้นำ

ที่	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร.
1.	คุณบัญชาการ พลชนม์ชื่น	ประธานเครือข่ายแผนแม่บ้านลำไยไทย จากจังหวัดเชียงใหม่	086-1160827
2.	คุณสุรินทร์ ขุนทดุม	นายกสมาคมชาวสวนมังคุดคุณภาพ จ.เชียงใหม่	081-7378178 077-581335
3.	คุณบัณฑูร จิระวัฒนาภูล	บริษัทเชียงใหม่องาช จำกัด	053-346554-6
4.	คุณภัทรารวี วัฒนาจิต	บริษัทเชียงใหม่องาช จำกัด	089-5555511
5.	คุณดรุรงค์ นิวาเวศน์	จังหวัดเชียงใหม่	089-8520212

ภาคผนวก จ.
แบบสัมภาษณ์เกษตรกร

แบบสัมภาษณ์เกษตรกร

การวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมของภาคเกษตรเพื่อรับผลกระทบจากข้อตกลงเขตการค้าเสรี

กรุณาระบุ เครื่องหมาย ✓ ใน □ ที่เกษตรกรตอบและเติมข้อความในช่องว่าง

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 เกษตรกรชื่อ..... อายุ..... ปี เพศ □ ชาย □ หญิง

1.2 ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....

1.3 ระดับการศึกษา

ประถม

มัธยม

อาชีวศึกษา

ปริญญาตรี

ศูนย์กลางการศึกษา

2. ผลกระทบต่อไม้ผลจากเขตการค้าเสรี (FTA)

เนื่องจากในข้อตกลงเขตการค้าเสรีในปี 2546 ให้มีการนำเข้าผลไม้จากประเทศคู่สัญญาได้ จึงคาดคะเนว่าอาจมีผลกระทบกับผลไม้ของไทย เช่น ลำไย มะม่วง ทุเรียน มังคุด สับปะรด ส้ม และกล้วย จึงขอให้ท่านให้ข้อมูลต่อไปนี้

2.1 ท่านรู้หรือไม่ว่ารัฐบาลไทยได้ทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) กับหลายประเทศ

( ) ไม่รู้ (ข้ามไปตอนที่ 3) ( ) รู้บ้างแต่ไม่เข้าใจ

( ) รู้บ้างและพอเข้าใจ ( ) รู้เป็นอย่างดี

2.2 ท่านทราบหรือไม่ว่าประเทศไทยได้ทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) ส่งผลกระทบต่อการผลิตและการค้าไม้ผลของโดยมากที่สุด

( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่

( ) นิวไฮแลนด์ ( ) ประเทศไทย (ระบุ).....

( ) ไม่ทราบ

2.3 ท่านคิดว่า การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) กับประเทศต่างๆ มีผลดีต่อการผลิตและการค้าไม้ผลของไทยอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) ไม่มี ( ) ขยายตลาดผลไม้ได้มากขึ้น

( ) ต้นทุนการผลิตต่ำลง ( ) ราคาขายผลไม้สูงขึ้น

( ) ปริมาณการส่งออกมากขึ้น

( ) อื่นๆ (ระบุ).....

3. การเปลี่ยนแปลงภาคการเกษตรที่เกิดจากการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 จนถึงปัจจุบัน ท่านประสบปัญหาการประกอบอาชีพอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) ต้นทุนการผลิตผลไม้เพิ่มขึ้น
- ( ) จำนวนผลไม้ในตลาดมากขึ้น ทำให้ขายผลผลิตได้ราคาต่ำลง เพราะ
  - ( ) มีผลไม้จากต่างประเทศเข้ามาในไทยมากขึ้น
  - ( ) เกษตรกรอื่นๆ ผลิตผลไม้ได้มากขึ้น
  - ( ) อื่นๆ (ระบุ).....
- ( ) ขายผลไม้ได้น้อยลง เพราะ
  - ( ) มีผลไม้หลายชนิดจากต่างประเทศเข้ามาในไทย
  - ( ) ผู้บริโภคซื้อน้อยลง
  - ( ) อื่นๆ (ระบุ).....
  - ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

4. การเตรียมความพร้อมของเกษตรกร

4.1 ถ้าผู้ซื้อหันไปซื้อผลไม้จากต่างประเทศที่มีหลากหลายชนิด และมีราคาถูก ทำให้ท่านขายผลผลิตได้น้อยลงและขายได้ในราคาย่อมเยา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) เพิ่มนิยของไม้ผลที่ปลูก
- ( ) เปลี่ยนนิยของไม้ผลที่ปลูก (ระบุ).....
- ( ) ลดพื้นที่การปลูกไม้ผล
- ( ) ทำให้ผลผลิตออกน้อยลง
- ( ) ลดต้นทุนการผลิตไม้ผลโดย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ( ) ลดการใช้ปุ๋ยเคมี
  - ( ) ลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
  - ( ) ใช้สารชีวภาพทดแทนปุ๋ยเคมี และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
  - ( ) ลดแรงงานจ้าง
  - ( ) อื่นๆ (ระบุ).....
- ( ) เพิ่มคุณภาพการผลิตไม้ผลโดย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ( ) ใช้เทคโนโลยีการผลิตอย่างเหมาะสม ทั้งการใช้ปุ๋ย การใช้น้ำ การป้องกันกำจัดศัตรูพืช
  - ( ) เก็บเกี่ยวอย่างถูกต้องและระมัดระวัง
  - ( ) จัดการหลังการเก็บเกี่ยวอย่างเหมาะสม ทั้งการลดอุณหภูมิ การคัดคุณภาพ การบรรจุ
    - และการขนส่ง
  - ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

4.2 ท่านอยากรื้อฟื้นบ้านบ้านเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับผลกระทบจากข้อตกลงเขตการค้าเสรีด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตไม้ผล
- จัดหาแหล่งทุนดอกเบี้ยต่อ
- จัดหาตลาดจำหน่ายผลไม้ในประเทศ
- จัดหาตลาดจำหน่ายผลไม้ในต่างประเทศ
- สร้างเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ค้าไม้ผล
- อื่นๆ (ระบุ).....

5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ภาคผนวก ๙.

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

**กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ปี 2548**

1. การจัดตั้ง

เป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ปฏิรูปผลิตผลทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพัฒนาคุณภาพ ตลอดจนการเปลี่ยนการผลิตจากสินค้าที่ไม่มีศักยภาพสู่สินค้าที่มีศักยภาพ ซึ่งจะเหลือให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตจากสินค้าที่ไม่มีศักยภาพสู่สินค้าที่มีศักยภาพ

2. วิสัยทัศน์

สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับสินค้าเกษตร

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ปฏิรูปผลิตผลทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร
- 3.2 เพื่อเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตสู่สินค้าที่มีศักยภาพ
- 3.3 เพื่อช่วยเหลือให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตจากสินค้าเกษตรที่ไม่มีศักยภาพ สู่สินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ

4. การสนับสนุน

- 4.1 สนับสนุนสินเชื่อ ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยี
- 4.2 สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนา
- 4.3 ให้ความรู้ จัดฝึกอบรมและดูงาน
- 4.4 ให้การสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร
- 4.5 ปรับเปลี่ยนอาชีพ

5. เป้าหมายดำเนินงาน

- 5.1 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย
- 5.2 เกษตรกรรมมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีอาชีพที่มั่นคง

6. หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ และขั้นตอนการดำเนินงาน

6.1 หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

ให้การสนับสนุนแผนงาน โครงการ งานหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับโครงสร้าง การผลิตภาคเกษตรที่เกษตรกร หน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนเสนอขอรับการสนับสนุนตามต้องความต้องการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นผู้กำหนด

6.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน

(1) เกษตรกร หน่วยงานของรัฐฯ หรือภาคเอกชนที่ประสงค์จะขอรับ การสนับสนุน เสนอแผนงาน โครงการ งานหรือกิจกรรมต่อเลขานุการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

(2) ฝ่ายเลขานุการฯ จะนำแผนงาน โครงการ งานหรือกิจกรรมเข้าสู่ การพิจารณาของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ พิจารณาอนุมัติการสนับสนุน

(3) เจ้าของโครงการที่ได้รับอนุมัติจะสามารถดำเนินการได้ทันทีนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ โดยเลขานุการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการเป็นผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินกองทุนให้เจ้าของโครงการ

(4) ฝ่ายเลขานุการฯ เป็นผู้รับผิดชอบติดตาม ควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ทราบ

7. องค์กรรับผิดชอบ

7.1 คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ซึ่งมี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการผู้ช่วย รัฐมนตรีประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวง พานิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมประมง ผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ อธิบดีกรมบัญชีกลาง เลขาธิการสำนักงานกองทุนพัฒนาฯ และพัฒนาเกษตรกร ประธานสภากองการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภากองสหกรณ์แห่งประเทศไทย ผู้แทนเกษตรกร 4 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง 3 ท่าน ซึ่งแต่งตั้งโดย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นกรรมการ เลขานุการสำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ เป็นคณะกรรมการฯ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาอนุมัติ
งบประมาณ แผนงาน โครงการ งานหรือกิจกรรมที่เสนอขอรับการสนับสนุน และพิจารณากำหนด
หลักเกณฑ์ วิธีการเกี่ยวกับการเบิกเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน

7.2 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ
เป็นผู้จัดทำรายงานการรับ - จ่ายเงินกองทุน ประจำเดือนส่งสำนักงานการตรวจสอบແน้นดิน
ตรวจสอบภายในทุกวันที่ 25 ของเดือนถัดไป เมื่อสำนักงานตรวจสอบ รับรอง ให้เสนอ
คณะกรรมการบริหารกองทุน เพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ พร้อมทั้งส่งสำเนาให้กรมบัญชีกลาง
และสำนักงบประมาณทราบด้วย

8. แผนการดำเนินงานปีงบประมาณ 2549

งบประมาณจำนวน 300 ล้านบาท

ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย พ.ศ. 2548

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2547 เห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดตั้งกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ การแข่งขันของประเทศไทย เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการดำเนินการพัฒนาโครงสร้างทางการเกษตร พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย และผลิตสินค้าให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังจึงทรงพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย พ.ศ. 2548"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในระเบียบนี้

"กองทุน"หมายความว่า กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

"คณะกรรมการ"หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

"เกษตรกรรวม"หมายความว่า การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การประมง การใช้แล้วรักษาทรัพยากรจากที่ดิน น้ำ และป่าไม้ หรือกิจการอื่นที่คณะกรรมการกำหนด

"เกษตรกร"หมายความว่า ผู้ประกอบเกษตรกรรม และให้หมายความถึงกลุ่ม หรือคณะบุคคลที่รวมตัวกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการประกอบเกษตรกรรมโดยจะเป็นนิตบุคคลหรือไม่ก็ได้

"ปรับโครงสร้างการผลิต"หมายความว่า เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง เสริมสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพในการผลิต ตลอดจนการปรับปรุง และการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า รวมทั้งซ่อมแซม หรือเปลี่ยนจัดการผลิต สินค้าที่ได้รับผลกระทบไปยังอาชีพอื่น ๆ

“หน่วยงานของรัฐ”หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการ ที่เรียกอย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิต

“ภาคเอกชน”หมายความว่า สถาบัน องค์กรนิติบุคคล ที่ดำเนินงานด้านการเกษตร

ข้อ 4 ให้จัดตั้งกองทุนชี้นำสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เรียกว่า “กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ”โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ปฏิรูปผลผลิตทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพ ตลอดจนการเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าที่ไม่มีศักยภาพสู่สินค้าที่มีศักยภาพรวมทั้ง ประกอบอาชีพ ค้าขาย

ข้อ 5 กองทุนประกอบด้วย เงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (1) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (2) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาค
- (3) ผลผลิตที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

ข้อ 6 ให้มีคณะกรรมการคณานุบന្ទ เรียกว่า “คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ”ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุดหนุนการพัฒนา เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมประมง ผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ อธิบดีกรมบัญชีกลาง เลขาธิการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสู่เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานสภากองการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภากองสหกรณ์แห่งประเทศไทย ผู้แทนเกษตรกร 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง 3 คน ซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นกรรมการ และเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ 7 ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) พิจารณาอนุมัติงบประมาณ แผนงาน โครงการ งาน หรือกิจกรรม เกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรที่เกษตรกร หน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนเสนอเพื่อขอรับการสนับสนุนจากกองทุนตามมติของคณะกรรมการปฏิรูปผลผลิตทางการเกษตร หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด

- (2) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการใช้เงินกองทุน
- (3) ติดตามผลการดำเนินการของกิจกรรมที่ได้รับอนุมัติตาม (1)
- (4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ 8 การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มีประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงข้าง

ข้อ 9 ใน การปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบนี้ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใด หรือ มอบหมายให้ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควร และให้นำข้อ 8 มาบังคับแก่การประชุมคณะกรรมการโดยอนุโลม

ข้อ 10 การจ่ายเงินกองทุนให้จ่ายได้ตามมติของคณะกรรมการ ภายใต้วัตถุประสงค์ ตามข้อ 4 ในลักษณะหมุนเวียนหรือจ่ายขาด ดังต่อไปนี้

- (1) สนับสนุนสินเชื่อ ปัจจัยการผลิต และเทคโนโลยี
- (2) สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนา
- (3) ให้ความรู้ จัดฝึกอบรม และดูงาน
- (4) ให้การสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร
- (5) ปรับเปลี่ยนอาชีพ
- (6) ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนไม่เกินร้อยละ 1 ของเงินกองทุน
- (7) รายจ่ายอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ข้อ 11 ให้เลขานุการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีอำนาจสั่งจ่ายเงินกองทุน แก่ เกษตรกร หน่วยงานของรัฐ หรือภาคเอกชน ที่ขอรับการสนับสนุนตามข้อ 7(1) และเพื่อใช้จ่าย ใน กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

ข้อ 12 ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เปิดบัญชีเงินฝากไว้ที่กระทรวงการคลัง เรียกว่า “บัญชีกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของ ประเทศ”

เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงานกองทุน ให้สำนักงานเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับ ธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจภายในวงเงินตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ 13 วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกเงิน การจ่ายเงิน การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การ นำส่งเงิน และการพัสดุ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ 14 การบัญชีให้จัดทำตามหลักบัญชีคู่กèณฑ์คงค้าง ตามหลักการและ นโยบาย
บัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ผังบัญชีมาตราฐานและมาตรฐานรายงานการเงินสำหรับหน่วยงาน
ภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนด โดยถือรอบระยะเวลาบัญชีตามปีงบ ประมาณ และให้
จัดส่งรายงานการเงินให้สำนักงานการตรวจสอบและรับรองภายในระยะเวลา 90 วัน
นับจากวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จัดทำรายงานการรับ-จ่ายเงินกองทุนประจำเดือน
ส่งสำนักงานการตรวจสอบและรับรองภายในวันที่ 25 ของเดือนดังไป

เมื่อสำนักงานการตรวจสอบและรับรองแล้ว ให้เสนอคณะกรรมการ
เพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ พร้อมทั้งให้ส่งสำเนางบการเงินดังกล่าว ให้กรม บัญชีกลางและ
สำนักงบประมาณ เพื่อทราบต่อไป

ข้อ 15 ในกรณีที่ไม่อาจปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อนี้ได้ในระเบียบนี้ ให้ขอ ทำ
ความตกลงกับกระทรวงการคลัง

ข้อ 16 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

_____
๐._____

)นายวันมูหะมัดนอร์ มະทา(
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ระเบียบกระทรวงการเกษตรและสหกรณ์

ว่าด้วยกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย
ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๘)

โดยที่เป็นการสมควรปรับปูนระเบียบกระทรวงการเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามดังต่อไปนี้ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังจึงทรงพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราเป็น

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย)ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งระเบียบกระทรวงการเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการคนหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ” ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ รวมการผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมประมง ผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ อธิบดีกรมปัญชีกลาง เลขาธิการสำนักงานกองทุนพื้นฟูและ

พัฒนาเกษตรกร ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
ผู้แทนเกษตรกร และ คน และผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง ๓ คน ซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกรรมการ และเลขานิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็น
กรรมการและเลขานุการ"

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายพูงสุครัตน์ เกษราพันธุ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

**ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุน
ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร พ.ศ. ๒๕๔๘**

เพื่อให้หน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย และเพื่อให้การดำเนินกิจการของกองทุนบรรลุวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑) (แห่งระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๙ คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุน ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย และวิธีปฏิบัติในการดำเนินงานเกี่ยวกับกิจการของกองทุนไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

“เงินกองทุน” หมายความว่า เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี เงินที่มีผู้บริจาก และดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้าง การผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

“ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ” หมายความว่า เป็นรูปแบบ ปรับปรุง เสริมสร้าง พัฒนาโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพในการผลิต ตลอดจนการแปรรูป และการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า รวมทั้งช่วยเหลือให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าไปยังอาเซียนเกษตรอื่น ๆ

“เจ้าของโครงการ” หมายความว่า เกษตรกร หน่วยงานของรัฐ หรือภาคเอกชน ที่เสนอโครงการ งาน หรือกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ตามมติคณะกรรมการปฏิบัติผลการเกษตร หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อรับการสนับสนุนเงินจากกองทุน

“เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบเกษตรกรรม และให้หมายความถึงกลุ่ม หรือคณะบุคคลที่รวมตัวกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการประกอบเกษตรกรรม โดยจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ได้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการ ที่เรียกอย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิต

“ภาคเอกชน” หมายความว่า สถาบัน องค์กรนิติบุคคล ที่ดำเนินงานด้าน การเกษตร

“โครงการที่ได้รับอนุมัติ” หมายความว่า โครงการ งาน หรือกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรที่คณะกรรมการมีมติอนุมัติเงินกองทุนสนับสนุนโครงการดังกล่าวแล้ว ข้อ ๔ เงินกองทุนที่ขอเบิก เมื่อได้รับแล้วให้นำไปใช้ตามกิจกรรมของโครงการที่ได้รับอนุมัติเท่านั้น จะนำไปจ่ายเพื่อการอื่นไม่ได้

ข้อ ๕ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจจ้างหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในกิจการของกองทุน

การขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุน

ข้อ ๖ เจ้าของโครงการได้ประสงค์จะขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อดำเนินโครงการ เกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ให้ยื่นความจำนงพร้อมเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา โดยแสดงรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

- (๑) ชื่อโครงการ/ งาน /กิจกรรม
- (๒) ชื่อเจ้าของโครงการ /หน่วยงานรับผิดชอบ
- (๓) หลักการและเหตุผล
- (๔) วัตถุประสงค์ของโครงการ
- (๕) วิธีดำเนินงาน
- (๖) ขอบเขตการดำเนินงาน

- (๗) ระยะเวลาดำเนินงาน /แผนปฏิบัติงาน
- (๘) งบประมาณ /แผนการใช้เงิน / แผนการคืนเงิน
- (๙) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- (๑๐) อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๘ การเสนอขอใช้เงินกองทุนของโครงการ งาน หรือกิจกรรมต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุน โดยมีองค์ประกอบการพิจารณา ดังนี้

(๑) โครงการ งาน หรือกิจกรรมที่เสนอโดยเกษตรกร ต้องเป็นเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง หรือโดยอ้อมจากการเปิดเส้นทางการค้า และเสนอในนามสถาบันเกษตรกร หรือองค์กรเกษตรกรที่ได้รับการยอมรับจากส่วนราชการ

(๒) เจ้าของโครงการต้องเสนอเรื่องขอรับการสนับสนุนผ่านส่วนราชการหน่วยงาน หรือองค์กรที่รับผิดชอบตามสายงาน เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือองค์กรที่รับผิดชอบกำกับดูแลการปฏิบัติงาน การใช้เงิน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

(๓) กรณีที่เป็นการวิจัย ต้องเป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) หรือการวิจัยด้านการตลาด โดยมีผลการวิจัยภายในระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี และต้องไม่เป็นโครงการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Basic Research)

)๔ (พื้นที่ดำเนินโครงการ อยู่ในพื้นที่ของกิจกรรม หรือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ ไม่ว่าจะเป็นโครงการปั้บโคงสร้าง หรือโครงการให้เกษตรกรปั้บตัว/และ/หรือปรับเปลี่ยนอาชีพ

)๕ (การเสนอขอรับการสนับสนุนในรูปเงินทุนหมุนเวียน ต้องระบุเงื่อนไขและแผนการคืนเงินให้ชัดเจน

ข้อ ๙ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นผู้รับความข้อมูลและเอกสารหลักฐานต่างๆ ของเจ้าของโครงการเสนอต่อคณะกรรมการฯ และมีหน้าที่อ่ายน้อย ดังนี้

)๑ (ตรวจสอบและวิเคราะห์โครงการ งาน หรือกิจกรรมเกี่ยวกับที่เจ้าของโครงการเสนอเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุน โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑ (เป็นโครงการ/กิจกรรมที่ลดผลกระทบโดยตรง หรือโดยอ้อมอันเนื่องมาจาก

๑.๑ (การเปิดเส้นทางการค้า
๑.๒(สถานการณ์/สินค้าที่ประเมินจากการเปิดเส้นทางการค้าที่ได้มีผลบังคับใช้ในอนาคต

๒ (เป็นโครงการที่มีศักยภาพทั้งในด้านการผลิตและการตลาด

๓ (เป็นโครงการที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ หรือเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สอดคล้องกับประสบการณ์ และความชำนาญของเกษตรกร

๔ (กรณีเป็นโครงการ หรือกิจกรรม ที่จะไปทดแทนกิจกรรมเดิม
จะต้องให้ผลตอบแทนไม่น้อยกว่ากิจกรรมเดิม

๕) เป็นโครงการที่มีแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต ที่ช่วยลดต้นทุนการผลิตให้สามารถแข่งขันได้ เช่น การพัฒนาพันธุ์ดี

)๖ (ติดตามการดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ

(๓) จัดทำบัญชีลูกหนี้กองทุน

ข้อ ๙ ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือองค์กรผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับอนุมัติสามารถดำเนินการได้ทันทีนับแต่วันที่คณะกรรมการฯ อนุมัติ และเมื่อได้รับหนังสือแจ้งมติคณะกรรมการฯ จากฝ่ายเลขานุการ แล้ว ก็ให้เบิกบัญชีและทำเรื่องขอเบิกเงินโดยแนบแผนการใช้เงินและแจ้งเลขที่บัญชี เพื่อสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจะได้โอนเงินดำเนินการให้

ข้อ ๑๐ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ออกติดตามการดำเนินงานโครงการต่างๆ เป็นระยะๆ ตามความเหมาะสม แล้วรายงานพร้อมความเห็นต่อกองคณะกรรมการฯ

ข้อ ๑๑ กรณีที่ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือองค์กรที่รับผิดชอบโครงการ กิจกรรมดำเนินงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือดำเนินการไม่สำเร็จ ให้คณะกรรมการฯ มีคำวินิจฉัยเพื่อการลงคืนเงินกองทุน

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ไม่อาจปฏิบัติตามข้อกำหนดข้างบนนี้ได้ในระเบียบนี้ ให้ขอกำความตกลงกับคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศไทย

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๘

(คุณหญิงสุภาวดี เกษราพันธุ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศไทย

**ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย
ว่าด้วยการเบิกเงิน การจ่ายเงิน การนำส่งเงินกองทุนและการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๘**

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการเบิกเงิน การจ่ายเงิน การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงินกองทุนและการพัสดุ กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๓ แห่ง ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๘ คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย จึงว่างระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ว่าด้วยการเบิกเงิน การจ่ายเงิน การนำส่งเงินกองทุนและการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่ม ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิต

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

“โครงการที่ได้รับอนุมัติ” หมายความว่า โครงการ งาน หรือกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

หมวด ๑

การรับเงิน

ข้อ ๔ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เปิดบัญชีเงินฝากไว้ที่กระทรวงการคลัง ซึ่งมีบัญชี “กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย” เพื่อความคล่องตัวในการดำเนินงานให้มีบัญชีเงินฝากกับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ภายในวงเงินและเงื่อนไขที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ข้อ ๕ เงินที่เป็นรายรับของกองทุน ตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๔๙ ให้ฝากเข้าบัญชี “กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย” ตามข้อ ๔ ภายใน ๕ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับเงิน

ข้อ ๖ ทรัพย์สิน และทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งผลประโยชน์อื่นใดที่เกิดจากการใช้เงินกองทุนในการดำเนินการโครงการ ให้เป็นกรรมสิทธิ์หรือสิทธิ์ของกองทุน โดยคณะกรรมการฯ เป็นผู้บริหาร และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นผู้ดูแลทรัพย์สิน และทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าว

หมวด ๒

การจ่ายเงิน

ข้อ ๗ การจ่ายเงินกองทุน ให้จ่ายได้เฉพาะค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามความในข้อ ๑๐ แห่งระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยกองทุนปรับโครงสร้างการผลิต ภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๔๙ และเลขานุการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินกองทุนฯ

ข้อ ๘ ให้ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือองค์กรผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับอนุมัติ เสนอเรื่องขอเบิกเงินกองทุนจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยแนบทดิคณะกรรมการฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบการขอเบิก และให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจัดให้ส่วนราชการ หน่วยงานหรือองค์กรผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม ที่ได้รับอนุมัติงานในบันทึกคำรับรองตามแบบท้ายระเบียบนี้ แล้วแต่กรณี การขอสนับสนุนเงินในลักษณะหมุนเวียนหรือจ่ายขาด แล้วหัวหน้าส่วนราชการ หน่วยงาน หรือองค์กรผู้รับผิดชอบ โครงการ/กิจกรรม เป็นผู้กำกับดูแลการปฏิบัติงาน การใช้เงินของเจ้าของโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการต่อไป

ข้อ ๙ ให้ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือองค์กรผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับอนุมัติ เปิดบัญชีเงินฝากธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ในชื่อบัญชี “กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย” กรณีที่ได้รับการสนับสนุนหลายโครงการให้แยกบัญชี

ผิ้นฝากรเป็นรายโครงการ และแจ้งเลขที่บัญชีผิ้นฝากรดังกล่าวให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรทราบเพื่อสั่งโอนเงินไปเข้าบัญชีของเจ้าของโครงการที่ได้รับอนุมัติเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าของโครงการที่ได้รับอนุมัติใช้จ่ายเงินกองทุนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในโครงการที่ได้รับอนุมัตินั้น หรือก่อหนี้ผูกพันตามโครงการได้ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติ รายจ่ายที่กำหนดไว้สำหรับโครงการใดให้ใช้สำหรับโครงการนั้น จะนำไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่น หรือโครงการอื่นไม่ได้ รวมทั้งไม่ให้นำเงินอื่นใดหรือเงินกองทุนที่สนับสนุนโครงการอื่นฝ่าเข้าในบัญชีผิ้นฝากรกองทุน

ข้อ ๑๑ สำหรับค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนไม่เกินร้อยละ ๑ ของเงินกองทุน ส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการ ให้คิดตามค่าใช้จ่ายจริงแต่ไม่เกินร้อยละ ๓ ของงบประมาณโครงการ

ข้อ ๑๒ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้ง โดยนำพระราชนิษฐ์กิจว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ ในกรณีบุบเดิกกองทุน ให้เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรปิดบัญชีเงิน ซึ่งบัญชี “กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ” เพื่อส่งเงินคืนกระทรวงการคลัง หรือให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ เมื่อโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับอนุมัติสิ้นสุดลง แล้วมีเงินกองทุนคงเหลือให้ส่วนราชการ หน่วยงานหรือองค์กรผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม ซึ่งได้รับอนุมัติส่งเงินกองทุนพร้อมดอกผลที่เกิดขึ้นคืนภายใน ๖๐ วัน นับจากวันสิ้นสุดโครงการ

หมวด ๓

การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงินกองทุนและการพัสดุ

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำรายงานการรับ-จ่ายเงินกองทุนประจำเดือน ส่งสำนักงานการตรวจสอบภายในวันที่ ๒๕ ของเดือนถัดไป

ข้อ ๑๖ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจัดทำบัญชีตามหลักบัญชีคู่เกณฑ์คงค้างตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ผังบัญชีมาตรฐานและมาตรฐานรายงานการเงินสำหรับหน่วยงานภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนด โดยถือรองระยะเวลาบัญชีตามปีงบประมาณและให้จัดส่งรายงานการเงินให้สำนักงานการตรวจสอบภายในวันที่ ๙๐ วัน นับจากวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี เมื่อสำนักงานการตรวจสอบได้รับรายงานแล้ว ให้เสนอคณะกรรมการฯ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการรับรอง พร้อมทั้งให้ส่งสำเนางบการเงินดังกล่าวให้กับบัญชีกลางและสำนักงบประมาณทราบต่อไป

ข้อ ๑๗ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีหน้าที่และรับผิดชอบเกี่ยวกับการซื้อ การจ้างทำของ การจ้างเหมาบริการ การแลกเปลี่ยน การเช่า การควบคุม และการจำหน่ายซึ่งวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างของกองทุน

ข้อ ๑๙ ทรัพย์สินได ๆ ที่จัดหาด้วยเงินกองทุนให้เขียนเป็นทรัพย์สินของกองทุน
ที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หรือที่หน่วยงานเจ้าของโครงการนั้น

ข้อ ๑๙ ให้ส่วนราชการ หน่วยงานหรือองค์กรผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับ
อนุมัติ ติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ และรายงานผลต่อ
คณะกรรมการทุกวันระยะเวลา ๓ เดือน จนกว่าโครงการที่ได้รับอนุมัติจะสิ้นสุด รายงานดังกล่าว
ให้ยื่นต่อสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ๑๕ วัน นับแต่วันครบกำหนดให้รายงาน

ข้อ ๒๐ ให้ส่วนราชการ หน่วยงานหรือองค์กรผู้รับผิดชอบโครงการ /กิจกรรมที่ได้รับ
อนุมัติจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน และการบัญชีของกองทุนทุกสิ้นปีงบประมาณ และ
รายงานผลต่อคณะกรรมการฯ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ โดยเสนอผ่านสำนักงาน
เศรษฐกิจการเกษตร

ข้อ ๒๑ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกเงิน การจ่ายเงิน การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน
การนำส่งเงิน การพัสดุ และวิธีปฏิบัติอื่นใด นอกจากที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตาม
ระเบียบของทางราชการโดยอนุโลม

ข้อ ๒๒ ให้ประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายภูมิสุครัตน์ เกษราพันธุ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

**ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการใช้เงินกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย**

โดยมติคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เห็นชอบให้กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการใช้เงินกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย และอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗)๒ (แห่งระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๔๘ คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย จึงทรงพระบรมราชโองการลงนามในพระบรมราชโองการดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการใช้เงินกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

“คณะกรรมการบริหารกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

“เหตุสุคิริสัย” หมายความว่า เหตุใด ๆ อันจะเกิดขึ้นก็ได้ จะให้ผลพิบัติก็ได้ไม่มีใครจักอาจป้องกันได้ แม้ทั้งบุคคล ผู้ต้องประสบ หรือใกล้จะต้องประสบเหตุนั้น จะได้จัดการรับมั่นคงตามสมควร อันพึงคาดหมายได้จากบุคคลนั้นในฐานะเช่นนั้น

หมวด ๑

กรอบและเงื่อนไขการสนับสนุนเงิน

ข้อ ๔ เงินจ่ายขาด ให้เฉพาะกรณีหรือค่าใช้จ่าย ดังต่อไปนี้

)๑ (ค่าเบ็ดจัดการผลิตในกรณีทดลอง/สาธิต/นำร่อง

)๒ (ค่าใช้จ่ายต่างๆ สำหรับงานวิจัยด้วยเงินที่ได้รับ ไม่เกิน ๑ ปี และต้องไม่เป็นโครงการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Basic Research))

)๓ (ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทอดเทคโนโลยี อาทิ การฝึกอบรม การสัมมนา การศึกษาดูงานในประเทศ

)๔ (ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน หรือค่าบริหารโครงการของหน่วยงานราชการ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด หรือตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ร้อยละ ๓ ของงบประมาณโครงการ

)๕ (ค่าใช้จ่ายต่างๆ นอกเหนือจากที่ระบุใน)๑) (๒) (๓) (และ)๔ (ให้อยู่ในดุลย พินิจของคณะกรรมการบริหารกองทุน

ข้อ ๕ เงินยืม/เงินหมุนเวียน

)๑ (เงินยืมปลดออกเบี้ย ให้เฉพาะกรณีหรือค่าใช้จ่าย ดังต่อไปนี้

๑ (การซื้อยาเหลือสำหรับโครงการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรี ทางการค้า อันเนื่องมาจากการนโยบายของรัฐ)

๒ (การซื้อยาเหลือสำหรับโครงการที่ริเริ่มใหม่ รวมทั้งกรณีจูงใจให้เกิด การผลิต หรือเปลี่ยนแปลงการผลิต

๓ (ค่าใช้จ่ายที่สนับสนุนได้แก่

๓.๑ (ค่าลงทุนต่างๆ อาทิ ค่าก่อสร้างโรงเรือน/โรงงาน ค่า เครื่องมืออุปกรณ์ฯ ฯลฯ

๓.๒ (ค่าใช้จ่ายหมุนเวียนในการผลิต

๔ (กรณีกู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ของทุนจะชดเชยดออกเบี้ยให้ทั้งหมด

๕ (วงเงินให้ยืมและกำหนดการชำระคืนให้เป็นไปตามลักษณะการ ดำเนินงาน/ความจำเป็นของแต่ละโครงการ

)๒ (เงินยืมคิดดอกเบี้ย ให้เฉพาะโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับผลตอบแทนคุ้มค่า การลงทุน โดยวงเงินให้ยืม กำหนดการชำระคืน และอัตราดอกเบี้ยให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหาร

กองทุน โดยพิจารณาตามความจำเป็นของแต่ละโครงการจากแผนปฏิบัติงาน แผนการใช้เงิน และแผนการชำระคืน

หมวด ๒ แหล่งเงินทุนและวิธีการใช้เงิน

ข้อ ๖ ใช้แหล่งเงินทุนจากธนาคารของรัฐ โดยกองทุนชุดเดียดออกเบี้ยให้ทั้งหมด กรณีเงินยืมปลดลดดอกเบี้ยตามข้อ ๕)๑ (หรืออัตราดอกเบี้ยที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดตาม ข้อ ๕)๒ (ซึ่งจะต้องชุดเดียดส่วนต่างของดอกเบี้ยที่เหลือจากการเรียกเก็บจากเกษตรกรกรณีเงินยืม คิดดอกเบี้ย และให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการทำงานตามความจำเป็น

ข้อ ๗ ใช้เงินกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรและให้ธนาคารของรัฐบริหารจัดการ โดยจ่ายค่าตอบแทนให้ธนาคารของรัฐตามที่เกิดขึ้นจริง หรือตามที่ธนาคารของรัฐกำหนด

สำหรับข้อ ๖ และ ข้อ ๗ ให้ใช้สำหรับโครงสร้างต่อไปนี้

)๑ (โครงการที่ไม่สามารถกำกับ ดูแลความเสี่ยงที่เกิดจากผู้เข้าร่วมโครงการ

)๒ (โครงการที่ใช้บประมาณดำเนินการจำนวนมากเมื่อเปรียบเทียบกับฐานะการเงินของกองทุนในแต่ละปี

ข้อ ๘ ใช้เงินกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร สำหรับโครงการที่หน่วยงานของรัฐหรือสถาบันเกษตรกรเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ

)๑ (มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ /คณะกรรมการทำงานในหน่วยงานเจ้าของผู้รับผิดชอบโครงการเพื่อกำกับ ดูแลการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

)๒ (หากหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการไม่สามารถชำระต้นเงินยืมให้เสร็จสิ้นตามแผนการชำระคืนหรือตามกำหนดในสัญญาจะต้องเสียค่าปรับในอัตรา้อยละ ๓ ต่อปี อีกส่วนหนึ่งต่างหากนอกเหนือจากการคิดดอกเบี้ย)ถ้ามี (สำหรับต้นเงินยืมที่ค้างชำระนับแต่วันถัดจากวันที่ถึงกำหนดชำระจนถึงวันที่ได้รับการชำระครบถ้วน เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากเหตุอันสมควรที่ไม่ต้องชำระเงินยืมและค่าปรับตามมติของคณะกรรมการบริหารกองทุน โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๔๙ ดังนี้

- ๑ (โครงการที่ไม่ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ กิจกรรมที่ส่งเสริมมีความไม่
พร้อมด้านเทคนิค
- ๒ (เกิดเหตุสุดวิสัย หรือภัยพิบัติอย่างร้ายแรง ทำให้การดำเนินงาน
ตามโครงการประสบปัญหา

ความได้ที่ไม่ได้กล่าวไว้ในหลักเกณฑ์ และวิธีการใช้เงินกองทุน ให้นำร่องเสนอเข้า
คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพิจารณา หรือกรณีที่ไม่อาจปฏิบัติตามข้อกำหนดได้ให้นำร่อง
เสนอเข้าคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพิจารณา และให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหาร
กองทุน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

)ศาสตราจารย์ ดร. สุตะบุตร(
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ 349/2548

เรื่อง

แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย พ.ศ 2548.

ด้วยคณารัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547 เห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดตั้งกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการดำเนินการพัฒนาโครงสร้างทางการเกษตร พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย และผลิตสินค้าให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกจะเบี่ยงบัดด้วยกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย พ.ศ 2548. โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในข้อ 6 ของระเบียบดังกล่าว จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย พ.ศ 2548. ประจำรอบด้วย

.1 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
.2 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รองประธานกรรมการ
.3 กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
.4 ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
.5 ปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
.6 ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
.7 เลขานิพนธ์คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
.8 ผู้อำนวยการสำนักงานประมง	กรรมการ
.9 อธิบดีกรมปศุสัตว์	กรรมการ
.10 อธิบดีกรมสหกรณ์	กรรมการ
.11 อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	กรรมการ

.12 อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
.13 อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
.14 อธิบดีกรมป่าไม้	กรรมการ
.15 ผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	กรรมการ
.16 เลขานุการสำนักงานกองทุนเพื่อพัฒนาเกษตรกร	กรรมการ
.17 ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
.18 ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
.19 ประธานชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
.20 นายกสมาคมปรับปรุงและขยายพันธุ์พืช	กรรมการ
.21 นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย	กรรมการ
.22 นายกสมาคมสัตวบาลแห่งประเทศไทย	กรรมการ
.23 นายพรศิลป์ พัชรินทร์ตันตะกุล	กรรมการ
.24 ศาสตราจารย์ ดร. จรัญ จันทลักษณ์	กรรมการ
.25 รองศาสตราจารย์ ดร. นภาวรรณ นพรัตน์ภรณ์	กรรมการ
.26 เลขานุการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- .1 พิจารณาอนุมัติงบประมาณ แผนงาน โครงการ งานหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับโครงสร้าง การผลิตภาคเกษตรที่เกษตรกร หน่วยงานของรัฐหรือ ภาคเอกชนเสนอเพื่อขอรับการสนับสนุน จากกองทุนตามมติของคณะกรรมการปฏิรูปผลการเกษตร หรือตามที่คณะกรรมการฯกำหนด
- .2 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการใช้เงินกองทุน
- .3 ติดตามผลการดำเนินการของกิจการที่ได้รับอนุมัติตาม ข้อ .1
- .4 เต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการที่ดำเนินการเพื่อดำเนินการตามที่เห็นสมควร
- .5 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการรับไว้โดยหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. 2548

(คุณหญิงสุคารัตน์ เกษราพันธุ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร

เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

ที่ 2550/1

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการเสนอขอรับเงินสนับสนุน
กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร

ตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยที่ 1/2548 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2548 ได้แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการเสนอขอรับเงินสนับสนุนกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรไปแล้ว นั้น

เนื่องจากได้มีการปรับเปลี่ยนในองค์ประกอบของคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการเสนอขอรับเงินสนับสนุนกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการดังกล่าวเป็นไปได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ และมติคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ครั้งที่ 1/2550 เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2550 จึงได้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ดังกล่าวข้างต้น และแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการเสนอขอรับเงินสนับสนุนกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรขึ้นใหม่ ประกอบด้วย

1. รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
2. ผู้แทนสำนักงบประมาณ	อนุกรรมการ
3. ผู้แทนกรมบัญชีกลาง	อนุกรรมการ
4. ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	อนุกรรมการ
5. ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
6. ผู้แทนสถาบันพัฒนาประเทศไทย	อนุกรรมการ
7. ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	อนุกรรมการ
8. ศาสตราจารย์ ดร. จรัญ จันทลักษณา	อนุกรรมการ
9. ศาสตราจารย์ ดร. เจริญศักดิ์ ใจฤทธิ์พิเชฐฐ์	อนุกรรมการ

10. รองศาสตราจารย์ ดร. นภาวรรณ พรัตน์ราภรณ์	อนุกรรมการ
11. นายอนันต์ ดาโอดม	อนุกรรมการ
12. นางจุฬารัตน์ นิรัติศยุคล	อนุกรรมการ
13. ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง	อนุกรรมการ
14. เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการและเลขานุการ
15. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรฐานหรือกรอบโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ
2. พิจารณากลั่นกรองความเหมาะสมสมของโครงการและอนุมัติโครงการที่เสนอขอใช้เงินกองทุนฯ

3. ให้ประธาน/ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการมีอำนาจเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมกลั่นกรองโครงการเป็นคราวๆ โดยให้ได้รับเบี้ยประชุมตามพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ

4. ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ และให้แต่งตั้งคณะกรรมการได้ตามความจำเป็น

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปัจจุบันเป็นต้นไป

ลง ณ วันที่ 30 มกราคม พ.ศ.2550 .

ศาสตราจารย์ วีระ ศูตะบุตร(

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร

เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

)

คำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร

เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

ที่ 2550/2

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการเสนอขอรับเงินสนับสนุน
กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร)เพิ่มเติม(

ตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีด
ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยที่ 1/2550 ลงวันที่ 30 มกราคม 2550 ได้แต่งตั้งคณะกรรมการ
กลั่นกรองโครงการเสนอขอรับเงินสนับสนุนกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรแล้ว นั้น

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาค
เกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ครั้งที่ 2/2550 เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2550
เห็นชอบให้แต่งตั้งผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายพินิจ กอศรีพร) ประธาน
อนุกรรมการประชาสัมพันธ์การปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ
แข่งขันของประเทศไทย เป็นอนุกรรมการในคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการเสนอขอรับเงินสนับสนุน
กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ดังนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารกองทุน
ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ดังกล่าว จึงแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการเสนอขอ
ขอรับเงินสนับสนุนกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพิ่มเติม คือ นายพินิจ กอศรีพร ผู้ตรวจ
ราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นอนุกรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ 2550 .

ศาสตราจารย์ วีระ ลุตบุตร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

คำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร

เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

ที่ 2550/3

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์การปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

ตามที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการจัดทำเขตการค้าเสรีกับประเทศไทยต่างๆ ทำให้เกิดผลกระทบกับเกษตรกร สถานบันเทิงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงควรที่จะมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องของการค้าเสรีให้กับเกษตรกรและกลุ่มที่จะได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ รวมถึงการกระตุ้นให้มีการเตรียมปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้ทันท่วงที จึงมีความจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ ทั้งทางโทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์ให้กับกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบและสามารถเตรียมความพร้อมต่อเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์การปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ประกอบด้วย

1. ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายพินิจ กอศรีพงษ์)	ประธานอนุกรรมการ
2. ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
3. ผู้แทนกรมปศุสัตว์	อนุกรรมการ
4. ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร	อนุกรรมการ
5. ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร	อนุกรรมการ
6. ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
7. ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
8. ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
9. ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง	อนุกรรมการ
10. ผู้อำนวยการกองทุนปรับโครงสร้างภาคเกษตร	อนุกรรมการและเลขานุการ
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	

ให้คณะกรรมการตั้งกล่าวมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์การปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2. กำกับดูแลและให้ความเห็นชอบการจัดทำแผนปฏิบัติงานการประชาสัมพันธ์โครงการต่างๆ

3. กำหนดแนวทางและมอบหมายหน่วยงานเพื่อจัดจ้างผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญด้าน การประชาสัมพันธ์ และเสนอแนวทางการเลือกใช้สื่อต่างๆ อย่างครบวงจร เพื่อกระจายข่าวสารไปยังกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ จากการเปิดเสรีทางการค้า

4. ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยหมาย และให้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ ได้ตามความจำเป็น

5. รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ลง ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2550 .

(ศาสตราจารย์ อธิราช สุตตบุตร)

รับรองนติริว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร

เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

